Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

47-йил чиқиши

№ 130 (13.098).

1965 июнь 6 ЯКШАНБА

Баҳоси 2 тийин.

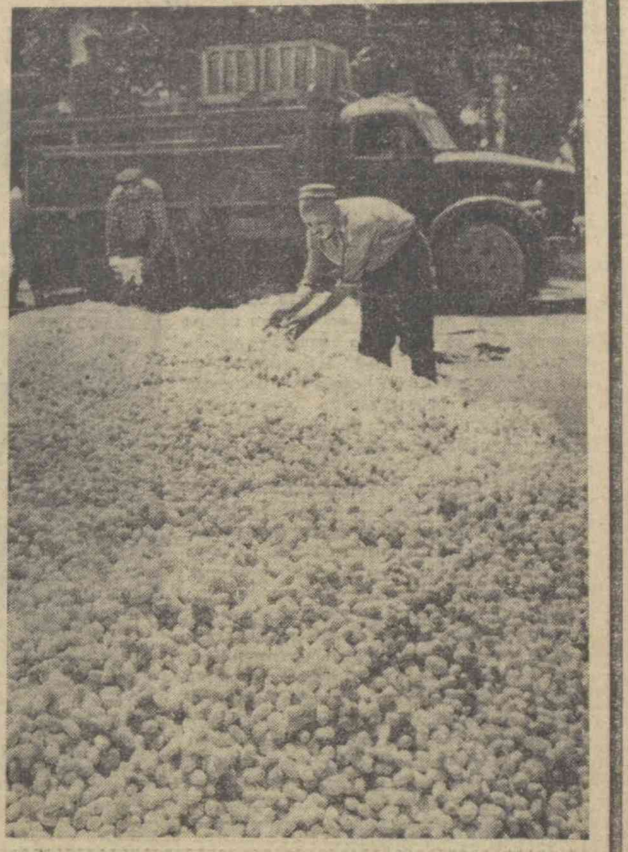

Суратда: Марғилон тайёрлов пунктидаги пилла хирмони. Г. Бойко фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ПАХТАКОРЛАРНИНГ ЖАНГОВАР ВАЗИФАСИ

КПСС Марказий Комитети март Пленуми ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVII пленумининг қарорлари республикамиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлигини мисли кўрилмаган даражада ошириб юборди. Колхозчилар ва совхозларнинг ишчилари Коммунистик партия ва жонажон Совет ҳукумати кўрсатаётган ғамхўрликка амалий иш билан жавоб бермоқдалар. Улар етти йилликнинг якунловчи йилида Ватанга 3 миллион 650 минг тонна «оқ олтин» ҳадя қилиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун интилиб, баҳорда ҳаво қуруқ келиши сабабли юз берган қийинчиликларни фидокорона меҳнатлари билан бартараф этдилар. Чигит экиш қисқа муддатларда, юксак агротехника қоидалари асосида ўтказилди. Бу, пахта майдонларининг жуда катта қисмида уруғни бир текис ундириб олиш, ғўза парваришини авж олдириб юбориш имконини берди.

Ҳозир республика пахтакорлари мўл ҳосил учун курашнинг янги босқичига қадам қўйдилар. Шу кунларда колхоз ва совхозларнинг даласида иш қизғин, меҳнат авжида, ғўза комплекс парвариш қилиняпти. Экиннинг нормал ўсиши ва тез ривожланиши меҳнатни тўғри ташкил қилишга, парваришнинг ўз вақтида сифатли ўтказилишига боғлиқ.

Ҳозир ғўза парваришининг энг масъулиятли даври. Бу даврда экинни парвариш қилиш билан боғлиқ бўлган ишларнинг бутун бир комплексини мукаммал амалга ошириш зарур. Ҳар бир хўжалик, ҳар бир бригада ва звенода, қўйингки, ҳар бир пайкалда культивация, озиқлантириш ва суғоришни бир-бирига қаттиқ боғлаб олиб бориш, экинни бегона ўт босиши, қишлоқ хўжалик касалликлари ва ҳашаротлардан зарар кўришига мутлақо йўл қўймаслик лозим.

Бу йил, айниқса, ғўза ва бошқа экинларни сув билан таъминлаш соҳасида жиддий қийинчилик юз бериши кутилмоқда. Республиканинг кўпчилик районларида юз берган аҳволни тўғри ҳисобга олиб, экиннинг яхши ўсиши ва нормал ривожланишини таъминлаш мақсадида мавжуд барча сув, моддий-техника воситалари ва одам кучи ресурсларидан оқилона фойдаланилмоқда. Ленин, Чуст, Ленинград, Наманган, Поп, Юқори Чирчиқ, Москва, Ромитан, Сариосиё районлари ва бошқа бир қатор районларнинг кўпчилик хўжаликларида ҳозир ғўзанинг иккинчи комплекс парвариши тез суръатлар билан давом эттириляпти. Пахта далаларида бегона ўтларнинг ўсишига йўл қўйилмаяпти. Ғўза қатор оралари вақтида юмшатиляпти. Энг муҳими, ҳар бир литр сувдан тежаб-тергаб оқилона фойдаланиляпти. Қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши изчиллик билан кураш олиб бориляпти.

Чуст районидаги Ленин номли, Наманган районидаги «Партия XXII съезди», «Ленинград», Ленин районидаги Ленин номли колхозлар ҳамда Киров районидаги (Фарғона области) «Партия XX съезди» совхози ва бошқа бир қатор хўжаликларда ғўзанинг аҳволи яхши. Ана шу колхоз ва совхозларда ғўза тупларининг нормал қалинликда ва гектарларнинг тўлиқ бўлишига эришилган. Вақтида культивация қилиниб, минерал ва маҳаллий ўғитлар аралашмаси билан озиқлантирилган. Сувдан толдирилмаган экин яхши ривожланиб, ёппасига шоналай бошлади. Республикамизнинг жанубидаги Термиз, Жарқўрғон районларининг далаларида эса ғўза гул кўрсатди.

Лекин ҳамма жойда ҳам ғўза парвариши ана шундай яхши давом этяпти, экин яхши ривожланиб, тез ҳосилга киряпти, деб бўлмайди. Бир қатор районлардаги хўжаликларда ғўза парвариши юзасидан олиб борилаётган ҳозирги иш йил бошида олинган юксак социалистик мажбуриятларга яраша эмас. Фарғона, Пахтаорол, Гулистон, Олтиариқ, Учқўрғон, Шўрчи, Каттақўрғон, Навоий ва Шеробод районларининг айрим хўжаликларида ғўзани озиқлантириш муддатлари ва агротехникаси қўпол равишда бузиляпти. Айрим карталардаги экин ўз вақтида ва сифатли парвариш қилинмаганидан далани бегона ўт боса бошлаган. Бундай аҳволга мутлақо йўл қўйиб бўлмайди.

Ҳамма майдонлардаги ғўза механизмлар билан икки томонлама парвариш қилиниши зарур. Ҳар бир колхоз ва совхозда мавжуд техникадан максимал фойдаланиш ва культивация, озиқлантириш, суғориш ишларини юксак агротехника қоидалари асосида амалга ошириш, бир туп экиннинг ҳам нобуд қилиниши ёки шикастланишига йўл қўймаслик керак.

Бироқ, айрим колхоз ва совхозларда механизаторларнинг иши устидан етарли контроллик қилинмаяпти. Натижада айрим ҳолларда эгат оралиғи етарли кенгликда ва чуқурликда юмшатилмаяпти, ниҳоллар нобуд қилинмоқда.

Илғор хўжаликларнинг коллективлари сув танқислиги муносабати билан юз берган қийин аҳволни ўзларининг бутун маҳоратларини ишга солиш, фидокорона меҳнат қилиш йўли билан муваффақиятли бартараф этяптилар. Киров районидаги «Партия XX съезди» совхози пахтакорларининг бу соҳадаги иши ибрат бўларлидир. Совхоз далаларига сув Катта Фарғона канали ва Сўх сойидан келади. Пахта далаларининг кўп қисми кейинги икки йил мобайнида қазилган 94 артезиан қудуғидан чиқадиган сувдан баҳраманд бўлади. Ана шу қудуқлардан секундига 1,8 кубометр сув олиняпти. Қудуқлар дала ишлари бошланмасдан анча олдин яхшилаб текшириб кўрилди, қўшимча сув йўллари қазилди. Натижада участкаларга сув бир меъёрда тўғри тақсимланяпти, у исроф бўлмаяпти.

Сув манбаларига эга бўлиш билан бирга, унинг сувидан тўғри фойдалана билиш ва тежаб-тергаб сарфлаш керак. Шундагина кутилган натижага эришиш мумкин. Буни назарга олиб, совхозда сувчиларнинг иши икки сменалик қилиб ташкил этилди. Улар махсус кийим-бош, фонарлар билан таъминланган. Сувчиларга қўшимча ҳақ тўланяпти, уларнинг иши устидан қаттиқ контроллик олиб бориляпти. Экинни суғоришда ишлаётган 400 кишининг ҳаммаси ўз вазифасига сидқидилдан қараётгани, ҳар бир қатра сувдан мақсадга мувофиқ фойдаланиб, экинни кўпроқ баҳра олдираётганининг боиси ҳам шундадир.

Фарғона областининг колхоз ва совхозларида зовур ва бошқа манбалардаги сувдан ғўзани суғориш учун кенг фойдаланиляпти. Область хўжаликларида ҳозир 900 дан ортиқ, Андижон областининг колхоз ва совхозларида эса 2500 га яқин насос ишлаб турибди. Самарқанд областининг хўжаликлари ҳам коллекторлар ва булоқлар бўйига 60 га яқин насос ўрнатишди. Бундан ташқари областда 64 та артезиан қудуғидан насослар ёрдамида секундига 1,75 кубометр сув чиқарилиб, пахта далаларига оқизиляпти.

Бу йил қиш илиқ ва баҳор қуруқ келганлиги сабабли қишлоқ хўжалик зараркунандаларининг кўпроқ тарқалиши хавфи сезилмоқда. Шу сабабли ҳамма жойда зарарли ҳашаротларга қарши кескин кураш олиб бориш керак. Шунга қарамай, бир қатор хўжаликларда бу муҳим масалага етарли эътибор берилмаяпти. Ҳар бир колхоз ва совхозда қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши кураш юзасидан махсус отрядлар ташкил қилиш, авиация билан биргаликда трактор, от-уловга тиркаб ишлатиладиган механизмлардан ва қўл аппаратларидан юқори унум билан фойдаланишга эришиш лозим.

Республикамизнинг барча область, район ва хўжаликларида ғўза парваришидаги мавжуд камчиликларни тезда бартараф этиш, хўжаликларнинг раҳбарлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари ва барча пахтакорларнинг ҳосил учун жавобгарлигини ошириш зарур. Пахта етиштириш юзасидан олинган юксак мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилишини таъминлаш учун курашни намунали ташкил этиш ва унинг яхши самара беришига эришиш — партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг, барча қишлоқ меҳнаткашларининг жанговар вазифасидир.

РУС ХАЛҚИНИНГ УЛУҒ ФАРЗАНДИ ШАРАФИГА

МОСКВАДА М. Ю. ЛЕРМОНТОВ ҲАЙКАЛИНИ ТАНТАНАЛИ ОЧИШ МАРОСИМИ

МОСКВА, 4 июнь. (ТАСС). Бугун Москвадаги Лермонтов майдони скверида М. Ю. Лермонтов хотирасига ўрнатилган ҳайкал тантанали суратда очилди. Пойтахтнинг неча минглаб меҳнаткашлари — ёзувчилар, адабиётшунослар, тарихчилар, рассомлар, артистлар, пойтахт корхоналарининг ишчилари ва хизматчилари ҳайкални очиш маросимига келишди.

Кундуз соат 4 да Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин бу ерга келдилар. Минбарда партия ва ҳукумат раҳбарлари билан бирга СССР маданият министри Е. А. Фурцева, Москва Совети ижроия комитетининг раиси В. Ф. Промислов, таниқли совет ёзувчилари, санъат арбоблари бор эди.

Митингда КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари Н. Г. Егоричев кириш нутқи сўзлади.

Л. И. Брежнев қайчи билан қизил лентани кесди ва давлат гимни садолари остида оқ парда ҳайкал устидан туширилди. Ҳамманинг кўз олдида гранитдан ясалган баланд супага ўрнатилган М. Ю. Лермонтовнинг қомати намоён бўлди. М. Ю. Лермонтовнинг ҳайкали бронзадан ишланган.

Митингда РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Ираклий Андроников, «Красный богатырь» заводининг ишчиси А. Г. Глазов, СССР халқ артисти М. И. Царев, шоир Р. Рождественский, Москва Давлат университетининг студенти Л. Щейко нутқ сўзладилар.

ФАРҒОНА ВА СУРХОНДАРЁ ПИЛЛАЧИЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

КУМУШ ВОДИЙ

Бу йил пилла йили бўлди. Пилла қабул пунктларига сиғмай қолди. «Кумуш тола» ортган карвонларнинг кети узилгани йўқ. Пиллачи тер тўкиб қилган меҳнатига яраша хирмон кўтараётир. Пилла ҳар бир район, ҳар бир колхоз, совхозда бамисоли булоқдай қайнаб чиқмоқда. Бу йил Фарғона водийси чинакам пиллақайнар водийга айланди. Ватан омборига 3.970 тонна Фарғона пилласи тўкилди.

Областда пилла тайёрлаш йиллик планининг бажарилишига ўнлаб илғор хўжаликлар муносиб ҳисса қўшдилар. Ҳозир планни барвақт бажарган 6 район хўжаликлари қўшимча равишда пилла топширишни давом эттирмоқда. Ўзбекистон районидаги «Ўзбекистон», Ленинград районидаги «Партия XX съезди» колхозлари, Олтиариқдаги «Риштон» совхози ва Энгельс номли колхоз, Охунбобоев районидаги Киров номли ҳамда Ленин номли колхозларнинг пиллачилари ҳар қути уруғдан 62-86 килограммдан пилла териб олдилар.

Бу каби қувончли ғалабага қандай қилиб эришилди? Энг аввало пиллачиликнинг озуқа базасини кенгайтириш ва мустаҳкамлаш партия, совет, қишлоқ хўжалик органлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, мутахассислари ва барча пиллачиларнинг диққат марказида турди. Баргнинг ҳар бир тугамидан тўла фойдаланилди, унинг исроф бўлишига сира йўл қўйилмади. Партия ва комсомол ташкилотлари илғор пиллачиларнинг тажрибасини қунт билан пропаганда қилдилар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Олияхон Султонова, Ҳалима Холматоваларнинг жадал қурт боқиш усулларини тарғиб қилиш жуда катта фойда берди. Ленинград районидаги «Коммунизм» колхозидан Т. Акбарова, Энгельс номли колхоздан Х. Мадаминова, Ўзбекистон районидаги Ленин номли колхоздан О. Султонова, Жданов номли совхоздан З. Тошматова сингари ўнлаб машъал пиллачилар ҳар қути уруғдан 100-125 килограммдан пилла териб олдилар.

Ленинград районининг пиллачилари ўтган йили биринчи қурт боқиш ҳисобига планни бажара олмаган эдилар. Бу йил баҳорги қурт боқиш ҳисобига план бажарибгина қолинмай, ўтган йилдагидан 100 тонна кўп ҳосил териб олинди. Ортиб қолган тут барглари эса қардош Қирғизистон ва Тожикистон пиллачиларига катта мадад бўлди. Айниқса қурт уруғининг тутлар 6-7 тадан барг ёзган даврда жонлантириб берилиши айни муддао бўлди.

Шунингдек, қурт уруғи сифатини яхшилашга эътибор кучайтирилди. Бу йил область хўжаликларида Иттифоқимизнинг уруғ заводларида етиштирилган 74 минг қути уруғ парвариш қилинди. Шунинг қарийб ярмиси Қўқон ва Фарғона уруғ заводларининг маҳсулотидир. Бу нав уруғлар одатдагидан бир кун илгари жонланди.

Областда қурилаётган янги қурт уруғи заводи яқинда фойдаланишга топширилади. Заводнинг биринчи навбати янги ҳосилни қайта ишлашга киришди. Буни шунинг учун айтяпмизки, келажакда Фарғонада пиллачилик янада ривожлантирилади, у кумуш тола водийсига айланади.

Пиллани дастлабки қайта ишлаш жараёни механизациялаштирилади. Масалан, бу йил областда «КСК-4,5» маркали пилла қуритиш агрегатлари ишга туширилади ва ўзлаштирилади. Натижада пиллага дастлабки ишлов бериш технологияси яна ҳам такомиллаштирилади. Бунинг учун Поп районидаги Дангара қишлоғида Иттифоқда энг йирик янги ишлаб чиқариш базаси қурилади.

Ҳозир тутзорларни яна ҳам кенгайтириш тадбирлари кўрилаётир. Областда янги ихтисослаштирилган пиллачилик совхози ташкил этиш мўлжалланмоқда. Бу совхоз ўз озуқа базасига таянган ҳолда фақат навли пилла етиштириш билан шуғулланади. Шу билан бирга, бу ерда тут кўчатлари етиштириб берила бошланади. Совхозга қарашли 300 гектарли тутзордаги баргни эса механизмлар билан териб олиш йўлга қўйилади.

Бугун Фарғонада катта тантана. Пиллачилар тўйи. Чунки план тўлди. Ватан омборларига мўлжалдаги ҳосил тўкилди. Ҳали пилла териш давом этмоқда. Область пиллачилари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, давлатга яна камида 300 тонна пилла топширишга аҳд қилдилар.

А. МАҲМУДОВ,
Фарғона область партия комитетининг секретари.

502 ТОННА

ТЕРМИЗ, 5 июнь, («Совет Ўзбекистони» мухбири). КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларини изчиллик билан амалга ошираётган Сурхондарё областининг колхоз ва совхоз меҳнаткашлари ажойиб ғалабани қўлга киритдилар. Улар давлатга 502 тонна пилла сотиб, йиллик планни 100,3 процент бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар. Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 85 тонна кўп пилла топширилди. Ҳар қутидан олинган ҳосил 56 килограммни ташкил этди.

Денов, Термиз, Сариосиё, Шўрчи ва Жарқўрғон районларининг пиллачилари янада яхши натижаларга эришдилар. Улар социалистик мажбуриятларини ҳам ошириб адо этдилар. Термиз районидаги «Намуна», Жарқўрғон районидаги «Меҳнат-роҳат», Деновдаги Ульянов номли, Генерал Раҳимов номли, Шўрчи районидаги Киров номли, Сариосиё районидаги «Ленинизм», «Янгирўзғор», Шеробод районидаги Ленин номли колхозларнинг аъзолари ҳар қути қурт уруғидан 60-80 килограммдан пилла ҳосили олдилар.

Область хўжаликларидаги 250 дан ортиқ звено ҳар қути уруғдан 100 килограммдан ортиқ пилла топширди.

Термиз районидаги «Намуна» колхозида Ойжамол Жуманазарова, «Октябрь 40 йиллиги» колхозидан Тожиназар Остонақулова, Шеробод районидаги Ленин номли колхоздан Бибигул Худойбердиева, Денов районидаги Ульянов номли колхоздан Тиниқ Нормуродова, Турдихол Ашуровалар ҳар қути қурт уруғидан 120-130 килограммдан пилла териб топширдилар.

Сурхондарё областининг пиллачилари мавжуд имкониятларни ҳисобга олиб, давлатга пландан ташқари 50 тонна пилла сотиш мажбуриятини олдилар.

СЎЗ — ИЛҒОР ПИЛЛАЧИЛАРГА

МЎЛ ҲОСИЛ, КЎП ДАРОМАД

Колхозимиз областнинг юки оғир хўжаликларидан. Бу йил 1586 қути уруғ боқилди. Ҳозир 1390 қути уруғнинг ҳосили териб олинди ва шу ҳисобдан 90 тоннага яқин пилла тайёрланиб, план ошириб бажарилди. Қолган 200 қутига яқин уруғдан ҳам 10 тоннадан ортиқ пилла териб олиб, яллпи ҳосилни 100 тоннага етказиш мўлжалланяпти.

Хўжалигимизда пилладан мўл ҳосил етиштириш соҳасида бой тажриба орттирган, ҳосилдорликни йил сайин ошираётган, кўп уруғ боқиб, катта хирмон кўтараётган уста пиллачи Мастура Абдураҳимова бошлиқ бригада коллективи 116 қути уруғни намунали боқди ва ҳосилдорликни оширишда энг юксак натижага эришди. Бригада ҳозиргача давлатга пландаги 6612 ўрнига 7134 килограмм аъло сифатли кумуш тола сотди. Бригада аъзолари колхоз пиллачилари пландан ташқари пилла тайёрлаш юзасидан олган мажбуриятга 700 килограмм билан ҳисса қўшиш ҳақида сўз беришди. Шунда ҳар қути уруғдан олинган пилланинг миқдори қарийб 70 килограммга етади. Олимжон Ражабов, Фазилатхон Аҳмедова бошлиқ бригада аъзолари ҳам юксак натижага эришмоқдалар.

Пилла—тилла деганларидек, сотилган пилла учун давлатдан шу чоққача 312 минг сўмдан зиёд пул олдик. Яна 42 минг сўмлик пилла сотишни мўлжаллаяпмиз.

А. РАҲМОНОВ,
Охунбобоев районидаги Фрунзе номли колхоз раиси.

САРА ПИЛЛАМИЗ

Биз ёв қўшнилармиз. Ўн-ўнбеш йилдан бери 1-1,5 қутидан ипак қуртини парваришлашни канда қилмаймиз. Бунинг устига мусобақадошмиз. Ҳар йили яхшигина пилла териб оламиз. Қутисидан 100 килограммдан оз ҳосил олган йилимиз деярли бўлмаган. Лекин шу вақтгача қадар бу йилгидек мўл ҳосил йиғиб олмаган эдик.

Кўп йиллик тажрибаларимизни ишга солиб, ипак қуртини зўр меҳр-муҳаббат билан парваришладик. Натижа кутганимиздан ҳам яхши бўлди. Биримиз қутисидан 132 килограмм, иккинчимиз эса 133 килограмм сара пилла йиғиб олдик. Биринчимиз ҳосилнинг 128 килограммини, иккинчимиз эса 129 килограммини юқори сортга топширдик.

Айтишларича, бу — районда рекорд ҳосил экан.

Кеча областимиз давлатга пилла топшириш планини адо этганлиги ҳақидаги хушхабарни эшитиб беҳад қувондик.

Жўрахон МУЛЛАЖОНОВА,
Эргашой ФОЗИЛОВА,
Ўзбекистон районидаги Ленин номли колхоз пиллачилари.

ДЕЛЕГАЦИЯ ВАТАНИГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов бошчилигидаги Индонезия сафаридан Москвага қайтиб келаётган КПСС делегацияси 5 июнда Тошкентга келди. Делегация Индонезия Компартиясининг 45 йиллиги байрам тантаналарида қатнашди.

Тошкент аэропортида делегацияни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Президиумининг аъзолари кутиб олдилар. (ЎзТАГ).

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

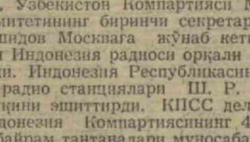

ПИЛЛА ТАЙЁРЛАШ ЙИЛЛИК ПЛАНИНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРГАНЛИКЛАРИ УЧУН ҚУЙИДАГИ РАЙОНЛАР РЕСПУБЛИКА ҲУРМАТ ТАХТАСИГА ЁЗИЛАДИЛАР

Сариосиё, Бағдод ҳамда **Ғиждувон** районлари.

НОРВЕГИЯ БОШ МИНИСТРИ ЎЗБЕКИСТОНДА

Норвегия Бош министри Эйнар Герхардсен ва унинг ҳамроҳлари Ўзбекистон билан танишишни давом эттириб, 5 июнда Тошкент тўқимачилик комбинатини бориб кўрдилар.

Комбинат директори кабинетида қизғин суҳбат бўлиб ўтди. Суҳбатда корхона касаба союз комитетининг раҳбарлари қатнашдилар. Суҳбат вақтида Эйнар Герхардсен ишлаб чиқаришни планлаштиришга, комбинат жамоат ташкилотларининг фаолияти ва уларнинг корхона маъмурияти билан ўзаро муносабатига доир кўп саволлар берди.

Эйнар Герхардсен ва унинг ҳамроҳлари тушдан кейин Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ядро физикаси институтига бориб, республиканинг таниқли олимлари билан суҳбатлашдилар.

* * *

5 июнь куни кечқурун Ўзбекистон ССР ҳукумати норвегиялик ҳурматли меҳмон шарафига зиёфат берди. Дўстона вазиятда ўтган зиёфат вақтида Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Р. Қурбонов ва Норвегия Бош министри Эйнар Герхардсен нутқ сўзладилар. (ЎзТАГ).

Ш. Р. РАШИДОВ ЖАКАРТА РАДИОСИ ОРҚАЛИ НУТҚ СЎЗЛАДИ

ЖАКАРТА, 4 июнь. (ТАСС). Совет Иттифоқи Коммунистик партияси делегациясининг бошлиғи, КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов Москвага жўнаб кетиш олдидан Индонезия радиоси орқали нутқ сўзлади. Индонезия Республикасининг барча радио станциялари Ш. Р. Рашидов нутқини эшиттирди. КПСС делегацияси Индонезия Компартиясининг 45 йиллиги байрам тантаналари муносабати билан Индонезия Компартияси Марказий Комитетининг таклифига биноан Индонезияда бўлди.

Ш. Р. Рашидов ўз нутқида Индонезия Коммунистларига ва бутун халқига Совет Иттифоқи Коммунистик партиясидан, барча совет меҳнаткашларидан қизғин, самимий салом топширди.

КПСС делегациясининг мамлакатингизда бўлганлиги, — деди Ш. Р. Рашидов, — унинг Индонезия Компартияси 45 йиллигига бағишланган байрам тантаналарида қатнашганлиги Совет Иттифоқи билан Индонезия ўртасидаги дўстлик ғоят катта аҳамиятга эга эканлигини, империализмга қарши, халқларнинг миллий мустақиллиги ва озодлиги учун курашдаги иттифоқимиз халқаро майдонда катта роль ўйнаётганлигини исбот этди. Совет халқи Индонезия халқининг миллий озодлик курашига ҳамиша бирдамлик ҳис-туйғулари билан қараб келди, Индонезия халқининг антиимпериалистик курашини ва унинг янги мустамлакачиликни таг-томири билан қўпориб ташлашга, феодализм қолдиқларини тугатишга ва гуллаб-яшнаб турган янги Индонезияни барпо этишга қаратилган куч-ғайратларини қўллаб-қувватлаб келди.

Бизнинг делегациямиз, — деб сўзини давом эттирди Ш. Р. Рашидов, — Индонезияда кўрган ҳамма нарсаларидан чуқур таассурот олган ҳолда жўнаб кетмоқда. Индонезия Коммунистик партиясининг 45 йиллиги шарафига Жакарта стадионида бўлиб ўтган жуда катта митинг узоқ вақт хотирамиздан кўтарилмайди. Юз мингдан ортиқ киши сиғадиган шу стадионни қуришда индонез ва совет ишчилари, техниклари ва инженерлари ёнма-ён туриб ишлаганлигини эслаш ёқимлидир. Бу — давлатларимиз ва халқларимиз ҳар тарафлама ҳамкорлик қилаётганлигини кўрсатувчи мисоллардан биридир. Компартия бешиги бўлган Семарангда биз ярим миллион кишилик митингда қатнашдик, шу митингда марказий Ява коммунистлари ва бутун аҳолиси Индонезия революцион кучларининг юксак ғайрат-шижоати ва миллий бирлигини намойиш қилдилар.

Ш. Р. Рашидов уқтириб айтдики, КПСС делегациясининг аъзолари ҳамма жойда Индонезия коммунистлари ва бутун меҳнаткаш халқи Совет Иттифоқи ленинчи Коммунистик партиясига, жаҳонда биринчи социалистик давлатга ва унинг халқларига нисбатан қардошларча дўстлик, ҳурмат ва бирдамлик туйғуси билан яшаётганлигини ҳис қилдилар. Ява, Суматра, Калимантан, Бали — Индонезиянинг барча оролларида революцион антиимпериалистик курашдаги дўстимиз ва иттифоқчимиз бўлган улуғ халқ ягона оила бўлиб яшаётганлигини КПСС делегацияси совет коммунистларига ва барча совет кишиларига сўзлаб беради. Индонезиянинг эрксевар халқи империализмга қарши, ўз ватанини гуллатиб-яшнатиш ва унинг порлоқ келажаги учун изчиллик билан кураш олиб бормоқда, жаҳондаги барча халқларнинг империализмга қарши кураши ишига муносиб ҳисса қўшмоқда.

Ўзининг интернационал бурчига содиқ бўлган Совет Иттифоқи, — деди КПСС делегациясининг бошлиғи, — Индонезия билан бирдамлигини ҳамиша намойиш қилиб келди. Биз шимолий Калимантан халқининг ўз озодлиги ва мустақиллиги учун олиб бораётган курашини батамом қўллаб-қувватлаймиз. Малайзияни вужудга келтирган империализмнинг янги иғвогарликларига қарши совет халқи Индонезия билан тўла бирдамлик туйғуларини изҳор қилди. Малайзия бир қўлтиқтаёқ бўлиб, инглиз империалистлари ва мустамлакачилари ўзларининг шарқи-жанубий Осиёдаги путури кетган позицияларини шу қўлтиқтаёққа тираб қўйишни истайдилар. Бироқ, бу уларга ёрдам бермайди. Мустамлакачилик замонлари ўтиб кетди ва бу замонларни ҳеч ким, ҳеч қачон орқага қайтара олмайди.

Индонез ва совет халқлари ўртасидаги дўстлик, — деди сўнгра Ш. Р. Рашидов, — давр синовидан ўтди. Синов бу дўстликнинг қанчалик мустаҳкам эканлигини кўрсатди. Бизнинг дўстлигимиз биргаликда олиб борилаётган курашдаги сафдошларнинг дўстлигидир. «Индонезия ва Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги дўстлик, — деган эди ҳақли равишда президент Сукарно, — империализмга, эски ва янги мустамлакачиликка қарши курашда ўсиб борувчи дўстликдир. Шу сабабли, бу дўстлик бузилмасдир». Биз бу гапларга тўла равишда қўшиламиз.

Ш. Р. Рашидов пировардида Индонезия Компартияси раҳбарларига, Индонезиянинг барча коммунистлари ва меҳнаткашларига иссиқ кутиб олганликлари учун самимий миннатдорчилик билдирди. КПСС делегацияси Индонезиядан жўнаб кетар экан, — деди Ш. Р. Рашидов, — меҳнатсевар ва эрксевар индонез халқи тўғрисидаги унутилмас таассуротларни ўзи билан олиб кетмоқда. Биз, — деди Ш. Р. Рашидов, — империализмга, эски ва янги мустамлакачиликка қарши, гуллаб-яшнаб борувчи жамиятни қуриш учун курашда Индонезия халқига чин кўнгилдан катта-катта муваффақиятлар тилаймиз.

АНДИЖОН ДЕНГИЗИ ҚУРИЛИШИДА

Андижон сув омбори қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилапти. Тоғдан шалдираб оқаётган тўртта кичик дарё қўшилиб, Қора дарёни ташкил этади. Фарғона водийсидаги серсув ана шу дарё бўлажак Андижон денгизига қуйилади. Тўпланган оби ҳаёт деҳқонларга айниқса баҳор ва ёз фаслида қўл келади. Ғўза ва бошқа қишлоқ хўжалиги экинлари сув талаб бўлиб турган пайтларда Андижон денгизида тўпланган оби ҳаётдан бемалол фойдаланиш мумкин.

Шу кеча-кундузда 1 миллиард 750 миллион кубометр сув сиғдира оладиган сунъий денгиз қурилишида анчагина ишлар қилиб қўйилди. Ҳозир улкан сув омборидаги асосий ишларни бошлаб юборишга тайёрлик кўрилмоқда. Баландлиги қарийб 100 метрни ташкил этадиган тўғон қурилишига йўл очиляпти. Бетон заводи фойдаланишга топширилди. Унинг ёнида иккинчиси қад кўтармоқда. У йилига ярим миллион кубометр бетон ишлаб чиқара олади.

Андижон денгизи бунёдкорлари поселкасида кун сайин янги бинолар қад кўтармоқда. Яқинда биринчи кинотеатр фойдаланишга топширилади. Ошхона, магазин, болалар боғча ва яслилари қурилиши ҳам бошлаб юборилди. Юз минг квадрат метр уй-жой бинолари сунъий денгиз қурувчилари ва ундан фойдаланувчилар хизматида бўлади. Суратда: 1-қурилиш-монтаж бошқармасининг бош инженери Людмила Руденко, электр пайвандчи Валентин Терентьев, монтажчилар бригадасининг бошлиғи Василий Теташвили ва монтажчи Миновар Минибоев ўртоқлар биринчи бетон заводи майдончасида (юқорида). Пастда Андижон денгизи қурувчилари поселкасининг бугунги кўриниши.

Е. Корниенко фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

ҚУВНОҚ ҚАЛБ ЭГАСИ

Бир сўз билан кишини бир умр хурсанд этиш мумкин бўлганидек, эътиборсизлик билан айтилган бир оғиз гап билан инсон қалбини вайрон этиш ҳеч гап эмас. Оз сўзлаб, кўп иш қилганлар ҳақида гап борганида, Пайариқда истиқомат қилувчи Ҳаким Хўжаев тилга олинади. 35 йилдирки Ҳаким ака Пайариқдаги кўпгина колхозларда деҳқончилик маданиятини юксалтириш учун курашувчиларнинг олдинги сафида келмоқда. Унинг ташаббуси билан райондаги «Ўзбекистон» ва Карл Маркс номли колхозлар қолоқликдан чиқиб, областнинг илғор хўжаликлари қаторидан ўрин олди.

Ҳаким Хўжаевни Куйбишев номли колхоз коммунистлари ўтган йили партия ташкилотининг секретари қилиб сайладилар. Ўртоқ Хўжаев фаолиятни сиёсий-тарбиявий ҳамда маданий-маиший ишларни яхшилашдан бошлади. Эътиборсиз ташлаб қўйилган радиоузел ишга туширилиб, у орқали лекция ва суҳбатлар бошлаб юборилди. 7200 дан зиёд китоб фондига эга бўлган колхоз кутубхонасининг нормал ишлаши таъминланди.

Янги секретарь бир вақтлар республика ҳурмат тахтасидан ўрин олиб келган, «миллионер» деб аталган бу колхознинг ўтириб қолишидаги туб сабабларни ўрганди. Қолоқ ва ҳал қилувчи участкаларга коммунистларни бириктиб қўйиш, талабчанликни ошириш колхоз ишлаб чиқаришини юксалтиришдаги асосий омиллардан эканлиги унинг ҳамиша диққат-эътиборида бўлди. Бу эса яхши натижаларга олиб келди. Мели Эрназаров, Эргаш Саидраҳмонов, Раҳмат Алимов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ўтган йили пахта ҳосилдорлиги 30-33 центнерга кўтарилди. Коммунист Пўлат Эрматов мудирлик қилаётган сут-товар фермасида 68 сигирнинг ҳар биридан ўрта ҳисобда 2170 килограммдан сут соғиб олинди. Коммунист Мукар Санаева эса ҳар бир сигирдан 2450 килограммдан сут соғиб олиб, областда рекорд қўйди.

Шунингдек, секретарь кишиларнинг турмуш маданиятини яхшилаш мақсадида колхознинг энг узоқ участкаларидан ҳисобланган Райим, Ойловот қишлоқларини радиолаштириш ва электрлаштириш масаласини колхоз правлениеси олдига кўндаланг қилиб қўйди. Ҳозир бу қишлоқлар аҳолиси радиоузелдан берилган эшиттиришларни тинглаяпти, хонадонларда Ильич нурлари порлаб турибди.

Колхознинг икки клубида киноустановка ишлаб турибди. Бу ерда колхозчилар шахмат-шашка ўйнаб, газета ва журналлар ўқийдилар, телевизор кўрадилар.

Кўп йиллардан буён колхозчилар орзу қилиб келган туғруқхона, ҳаммом ҳам ишга туширилди.

Партия ташкилоти ўз ҳисобидаги коммунистлар сонини ишлаб чиқариш илғорлари бўлган жонкуяр ёшлар ҳисобига ўстиришга ҳам катта эътибор бераётир. Ўтган йили ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил кўтарган тажрибали пахтакор — комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи Мели Эрназаров, ишчан механизаторлардан Саидаҳмад Қўлдошев, Сайфулла Абдуллаевлар ана шулар жумласидандир.

Шунингдек, хотин-қизлар билан ишлаш ҳам бирмунча яхшиланди. Хотин-қизлардан 3 киши бригадир, 7 киши табелчи қилиб ва бошқа масъулиятли ишларга кўтарилди.

Ҳаким ака Хўжаев ҳамиша коллективга таянган ҳолда иш кўради, кўмакчилар фикрини қувватлайди.

Н. СОБИРОВ,
Қ. РУСТАМОВ.

ДАСТГОҲ ВА ГУЛ

ТАШАББУС, ЯНГИЛИК

Мана Парпихўжаевнинг станоги. Ёнида Аҳмаджонов ва Зайцева ишлайди. Станоклар саф-саф терилиб турибди. Ҳаммасининг олдида гуллар. Тепасида чироқлар. Хом маҳсулот ҳам, тайёрлари ҳам махсус қутичаларга тартиб билан териб қўйилган. Шу боисдан ҳам иш жойи ифлосланмайди.

Ишчиларнинг ўзлари бўёқ, гул сотиб олишди. Станоклар атрофини тартибга келтиришди. Қолган ишларга эса маъмурият ёрдам берди. Кўп ўтмай Ўзбекистон трактор йиғув заводи асбобсозлик цехи кичиккина хиёбонга айланди. Деразалар, станоклар олдидаги кактус, самбит, фикус гуллари барг ёзди. Агрегатлар кўз толиқмайдиган рангларга бўялди. Бу ташаббус дарҳол ўз самарасини берди. Меҳнат унумдорлиги бир неча процент ошди. Планлар ойма-ой бажариладиган бўлди.

Бу янгилик бошқа цехларга ҳам қанот ёйди. Корхонада саноат эстетикасининг жорий этилиши туфайли ўтган давр мобайнида планга қўшимча 50 та трактор ишлаб чиқарилди. Ҳозир ҳар бир цехнинг ўз боғи бор.

Н. РУЗИМУҲАМЕДОВА.

КПСС МК март Пленуми қарорларини амалга оширамиз

МИРЗАЧЎЛ ТОРТИҒИ

Э. НИЗОМОВ,
«Голодностепстрой» бошлиғи.

Яқин беш йил ичида Мирзачўл ва Қарши даштида ҳамда Сурхон — Шеробод водийсида янги катта пахтачилик районлари барпо этиш мўлжалланмоқда. Бу районларда 1970 йилда 370-400 минг тонна «оқ олтин» ундирилади. Республикамиз меҳнаткашлари олдида турган бу катта вазифаларни бажаришга Мирзачўлни ўзлаштирувчилар, шу жумладан «Голодностепстрой» бошқармасининг ишчи ва инженер-техник ходимлари коллективи муносиб ҳисса қўшиши лозим.

Партия азми билан, совет кишиларининг ғайрат-шижоати билан сўнгги етти йил ичида «Голодностепстрой» ташкилотлари 84 минг гектар янги ер ўзлаштириб, қишлоқ хўжалик оборотига киритдилар. Бу ерлардан пахта ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ундириб олиш йилдан-йилга кўпайиб бормоқда. 1964 йилда «Голодностепстрой» хўжаликлари она-Ватанга 73.600 тонна «оқ олтин» етказиб бердилар. Бу йил ана шу хўжаликлар 91 минг тонна пахта етиштириш учун курашмоқдалар. Ҳозир Мирзачўлда 10 та йирик пахтачилик совхози ташкил этилган.

Эндиликда Мирзачўл қудратли техника ёрдамида ўзлаштирилмоқда. Чўлқуварларнинг маданий яшаши ва унумли ишлаши учун яхши шарт-шароитлар яратиляпти. 1965 йилгача 460 минг квадрат метр уй-жой қуриб битказилди. Бу уйларга электр, водопровод, канализация тармоқлари ўтказилган. Хуллас, яшаш учун ҳамма қулайликлар бор.

Мирзачўл меҳнаткашларини ичимлик сув билан таъминлаш мақсадида 80 километр узунликда Зомин қувур тармоғи қуриб битказилди. 49 километр узунликдаги Санзор қувур тармоғи бугун-эрта ишга тушади. Ҳозир қурилаётган Янгиер — Жиззах газ қувури ишга туширилгач, корхоналар ва хонадонлар газ билан таъминланади.

Мирзачўл ерларини суғориш ва ўзлаштириш билан бир қаторда қурилиш ташкилотларининг йирик базаси барпо этилди. Ҳозир Мирзачўл бинокорларига Бекобод ва Янгиердаги темир-бетон буюмлар заводлари суғориш тармоқлари новлари учун зарур материалларни етказиб бермоқда. Янгиердаги сопол қувурлар заводи йилига 24 минг тонна қувур тайёрламоқда. Бекободдаги ғишт, Гулистондаги ремонт-механика, Жиззахдаги қурилиш материаллари комбинати коллективлари Мирзачўл қурувчиларининг жонига оро кириб, қурилишларни индустрлаштиришда уларга кўмаклашмоқдалар.

Шу кунларда Жиззах шаҳрида қурилаётган иккинчи силикальцит буюмлар заводи ишга тушиш арафасида. Шунингдек, Янгиердаги диаметри 1.200 миллиметрли юқори босимли темир-бетон қувурлар тайёрловчи завод ҳам яқинда фойдаланишга топширилади. Темир йўлларнинг узунлиги 170 километрга етди. Равон, текис йўлларнинг узунлиги 760 километрдир.

Фан ва техниканинг энг сўнгги ютуқларига суянган ҳолда, мисли кўрилмаган кенг миқёсларда ирригация ва гидротехника иншоотлари қурилиши олиб борилмоқда. Эндиликда темир-бетондан ясалган новлар кенг қўлланилмоқда, ер остига эса қувурлар кўмилмоқда. Каналлар тубига сув шимилиб кетмаслиги учун йиғма темир-бетон плиталар ётқизилаётир.

Қисқа муддат ичида 968 километр узунликдаги нов тармоқлари, 981 километр узунликдаги коллекторлар ва 796 километр ёпиқ горизонталь зовур барпо этилди. Жанубий Мирзачўл каналининг узунлиги 123 километр бўлиб, у Мирзачўлни сув билан таъминловчи асосий манбадир.

Мирзачўлда бажарилган ишлар ҳақида қисқача гапириб ўтдик. Бошқармамиз коллективи олдида бу йил янада улуғвор вазифалар турибди. Етти йилликнинг сўнгги йилида 72 миллион сўм маблағни ўзлаштиришимиз керак. Бу 1964 йилдагига нисбатан 26 миллион сўм кўпдир. Ана шу маблағлар асосан ҳозиргача битмай турган ишлаб чиқариш ҳамда маданий-маиший объектлар қурилишини тугаллашга сарфланади.

«Голодностепстрой» бошқармаси коллективи шу йилнинг биринчи кварталида асосий кўрсаткичлар бўйича планларни орттириб бажарди. Пландаги 2500 ўрнига 2569 гектар янги суғориладиган ерлар қишлоқ хўжалик оборотига киритилди. Шунингдек, 15011 квадрат метр уй-жой фойдаланишга топширилди. 5020 минг сўмлик асосий фондлар ишга туширилди.

Пудратчи ташкилотлар планни 100,2 процент ва бошқармамиз 101 процент бажарди. Биринчи кварталда барча трестлар топшириқларни орттириб бажардилар. Учта ихтисослаштирилган бошқармадан иккитаси уч ойлик планни муваффақиятли бажарди. Янги ерларни ўзлаштирувчилар айниқса яхши ишладилар. Экиш кампаниясини ўз вақтида ўтказдилар. 55 минг гектар ерга чигит экилди. Шундан 40,6 минг гектарига чигит квадрат-уялаб экилган. Пахтакорлар шу кеча-кундузда ғўза қатор ораларини ишлашни кучайтириб юбордилар.

Тўрт ойлик планни бажаришда «Мирзачулсовхозстрой» тресси коллективи қувончли натижаларга эришди. Улар планга қўшимча 12,6 процент иш бажардилар. Бу коллектив биринчи кварталдаги муваффақиятлари учун Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳамда республика касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроғини олиш шарафига муяссар бўлди. «Янгиерводстрой» тресси эса республика Министрлар Совети ва касаба союзлари Советининг иккинчи мукофотини олди.

Мирзачўлни гулистонга айлантириш учун олиб борилаётган курашда кўпгина кишилар ғайрат-шижоат намуналарини кўрсатишмоқда. «Янгиерводстрой» трестининг экскаваторчилар бригадаси бошлиғи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Платицин, «Иржарсовхозстрой» трестининг комплекс бригадалари бошлиқлари Коваленко ва Сергеев, «Дренажстрой» трестининг бригада бошлиғи Мамедов ва бошқа ўртоқлар ана шулар жумласидандир. Экскаваторчи Ихлосов, монтажчи Алиев, Исмоилов, Тамбоев, ғишт терувчи Зайниддинов, сувоқчи Еремкин, бўёқчи Насонова ўртоқларни чўл қаҳрамонлари десак арзийди. Улар смена топшириқларини мунтазам равишда 150-180 процентга етказиб бажаришмоқда.

Бошқармамиз коллективи қурилиш-монтаж ишлари таннархини арзонлаштиришда ҳам дуруст натижаларга эришаётир. Биринчи кварталнинг ўзида пландаги 526 минг ўрнига 591 минг сўм фойда кўрилди. Бошқармага қарашли саноат корхоналари ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш тўрт ойлик планларини 103 процент бажардилар. Бу корхоналарда меҳнат унумдорлигини ошириш топшириқлари ҳам орттириб бажарилмоқда.

Ҳозир бутун эътиборимиз битмай турган 106 объектни тезроқ қўлдан чиқаришга қаратилган. Шулардан 102 тасини шу йил қуриб битказмоқчимиз. Булар қаторида автоматлаштирилган пахта тозалаш заводи, иккита қуритиш-тозалаш цехи ҳамда бир қанча мактаб, болалар боғчалари ҳамда бошқа кўпгина объектлар бор. Шунингдек, бу йил қурилиши бошланадиган 164 объектнинг 158 тасини шу йилиёқ битказиш тадбирларини кўрмоқдамиз.

1965 йилда 23 минг гектар янги ер ўзлаштириш мўлжалланган. Шунингдек, мавжуд совхозларда янги ерларни ўзлаштириш ниҳоясига етказилади.

Эндиликда шу нарса равшан бўлиб қолдики, биз ўтган йилларда уй-жой қурилишига етарли эътибор бермаган эканмиз. Кўпроқ янги ер очишга берилиб кетиб, уй-жой қурилиши суръатларини сусайтириб юборибмиз. Ўзлаштирилган ерлар кўп. Қурувчилар ҳамда чўлқуварларнинг сафи кенгайиб бормоқда. Аммо уй-жой ҳозир ҳам етарли эмас. Биз йўл қўйилган ана шу хатога бундан буён барҳам бериб, шу йилдаёқ 111 минг квадрат метр уй-жойни қуриб битказмоқчимиз. Бу эса ўтган йили фойдаланишга топширилганидан 42 минг квадрат метр кўпдир.

Ирригация билан бир қаторда мелиорация тармоқларини кенгайтиришга ҳам алоҳида эътибор бермоқдамиз. Чунки, Мирзачўлни ўзлаштириш мураккаб гидрогеологик масалаларни ҳал этиш билан чамбарчас боғланган. Мирзачўлда 796 километр узунликдаги ёпиқ горизонталь зовурлар ва шунча узунликда коллектор тармоқлари барпо этибмиз-у, аммо қаровини ўрнига қўя олмабмиз. Эндиликда зовур-коллектор тармоқларига қараб турадиган махсус бошқарма тузилди.

Умуман, Мирзачўлда қурилиш ишлари индустриал усуллар билан олиб борилмоқда. Шундай бўлмаганда 1956—1964 йилларда 241 миллион кубометр тупроқ ишларини бажара олмаган бўлур эдик. Худди шу давр ичида 793 минг кубометр бетон ва темир-бетон ётқизилди. Шунга қарамасдан, ҳали бошқармамизда қўл меҳнатидан ҳанузгача кўп фойдаланилмоқда. Айниқса, қурилиш материалларини, машина-ускуналарни ортиш-туширишда, биноларни пардозлашда қўл кучи кўп ишлатиляпти.

«Голодностепстрой» ташкилотларини юқори малакали ишчи ва инженер-техник ходимлар билан таъминлашга эътиборни кучайтирмоғимиз керак. Мирзачўл ерларини ўзлаштириш ва суғориш суръати шу қадар кенг кўламда олиб борилмоқдаки, эндиликда йилига Мирзачўл ташкилотларида ишлаш учун 200-300 инженер-техник ходим юбориб турилишини ҳаётнинг ўзи тақозо қилмоқда.

Партия ва ҳукуматимиз Мирзачўлни ўзлаштиришга йил сайин кўп маблағ ажратмоқда, чўлқуварлар ҳақида ғамхўрликни кучайтирмоқда. Мирзачўлни ўзлаштирувчилар ана шу ғамхўрликка жавобан КПСС Марказий Комитети март Пленуми томонидан қўйилган вазифаларни муваффақиятли бажаришга отланганлар.

ЗАРУР ҚЎЛЛАНМА

ТАҚРИЗ ВА ТАНҚИД

Ўрта Осиё халқларининг озодликка эришиши, абадий бахтиёр ҳаёт чашмасидан баҳраманд бўлиши социалистик Россия, Коммунистик партия тарихи билан, улуғ Ленин номи билан чамбарчас боғланган. Ана шу тарихий ҳақиқат профессор Ш. Уразаевнинг яқинда рус тилида босилиб чиққан «Ўзбекистонда совет давлатчилигининг юзага келишида РСФСР ва СССРнинг роли» китобида илмий жиҳатдан умумлаштирилган. Автор архив материалларини ўрганиб, ана шу ҳужжатлар асосида чуқур илмий хулосалар чиқарган.

Коммунистик партия, рус ишчилар синфи ўтмишда қолоқ бўлган халқларнинг сиёсий, иқтисодий ва маданий жиҳатдан жуда тез ривожланишида бебаҳо роль ўйнади. Асарда ана шу масалалар таҳлил қилинган.

Ўрта Осиё тарихида биринчи марта социалистик типдаги давлатнинг қарор топишида Совет Россияси, РКП(б) ва улуғ Лениннинг роли бебаҳо бўлди. РСФСР составида Туркистон Автоном Совет Социалистик Республикасининг ташкил топиши Ўрта Осиё халқлари ҳаётида буюк воқеа бўлди. Туркистонда социалистик қурилиш тажрибаси Бухоро, Хива халқлари учун ажойиб намуна бўлди ва 1920 йилда меҳнат аҳли амирлик ва хонлик давлатининг илдизига болта уриб, уни қулатди. Ўрта Осиёда яшовчи барча халқлар колониал қуллик занжирларини чилпарчин қилиб ташлаб, социалистик тараққиёт йўлини танлаб олдилар ва ўзларининг миллий социалистик давлатларига эга бўлдилар ҳамда экономикалари, шаклан миллий, мазмунан социалистик маданиятларини ривожлантирдилар.

Китобда Ўзбекистон халқларининг социализм ғалабаси учун кураш йилларида эришган мислсиз муваффақиятлари Совет давлатининг буюк интернационалистик моҳияти, ленинча миллий сиёсат тантанасининг улуғвор натижаси бўлганлиги яхши баён этиб берилган. Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи тенг ҳуқуқли оиласида Ўзбекистон меҳнаткашлари коммунизм ғалабаси учун курашнинг олдинги сафларида бораётганлиги ҳам асарда анча кенг ёритилган.

Автор миллий масала юзасидан марксча-ленинча таълимотга асосланиб, мамлакатларимизда миллий давлат қурилишининг, Ўрта Осиё халқларининг капиталистик тараққиёт йўлини четлаб ўтиб, социалистик тараққиёт сари қадам қўйишларида Совет Россиясининг қудрати зарур шароит яратиб берганлигининг моҳиятини очиб берган. РСФСРнинг Туркистон совет автономияси қурилиши ҳамда Хоразм ва Бухоро Халқ Совет Республикаларида социалистик қайта қурилишнинг амалга оширилишидаги жуда катта роли алоҳида бобда кўрсатилган. Ўрта Осиёда миллий давлат чегараланиши ўтказиш ҳамда Ўзбекистон ССРнинг ташкил топишида СССР қанчалик катта аҳамият касб этганлиги ҳам ёрқин мисоллар асосида шарҳлаб берилган.

Асарда В. И. Ленин йўлланмаси билан Ўрта Осиёга юборилган кадрларнинг бу ерда совет давлатчилигини мустаҳкамлашда кўрсатган ажойиб ташкилотчилик фаолиятларини кўрсатувчи қизиқ фактлар келтирилган.

Китобда тарих ва тарих-юридик фанлар соҳасида эришилган ютуқлар қайд этилган. Автор баъзи масалаларда айрим тарихчи ва ҳуқуқшунослар билан баҳслашиб, у ёки бу проблемага оид ўз фикрларини баён этади. Туркистон АССРнинг биринчи Конституциясига биноан бу ўлканинг ўзига хос хусусияти, Туркистон АССРда давлат-ҳуқуқ процесси, Ўрта Осиё республикалари миллий давлат чегараланишининг сабаблари ва аҳамияти сингари масалаларнинг қўйилиши ҳамда илмий жиҳатдан тўғри ҳал этилиши диққатга моликдир.

Туркистон Автоном республикасининг ўзига хос хусусиятлари ҳуқуқшуносликка оид адабиётларда шу вақтга қадар ортиқча бўрттириб кўрсатилар эди. Китоб авторининг қайд этишича, аслида 1918 йилда Туркистон АССРнинг ҳуқуқ статуси ҳали узил-кесил ҳал этилмаган эди. Бу иш 1919—1920 йилларда Турккомиссия иштирокида ишлаб чиқилди. 1920 йилда Туркистон АССРнинг Конституцияси қабул қилинди. Бу Конституцияда давлат қурилиши соҳасида эришилган ютуқлар кўрсатиб ўтилиши билан бирга, ўлканинг ҳуқуқий тартиботи аниқ кўрсатиб берилди.

Автор Ўрта Осиёда миллий давлат чегараланиши ўтказилишининг сабаблари тўғрисида фикр юритар экан, баъзи адабиётларда Ўрта Осиё республикаларида миллий давлат чегараланиши миллатлар ўртасидаги келишмовчиликни бартараф қилиш мақсадида ўтказилган ва бунинг натижасида ягона миллатдан иборат республикалар қарор топган, деган қарашларнинг хато эканлигини айтади. Авторнинг бу фикри тўғри. Ўрта Осиёда миллий давлат чегараланиши ўтказиш аслида бундай мақсадни кўзлаган эмас, балки миллий давлат чегараланиши партиянинг миллий сиёсатни амалга оширишдаги ютуқлари, халқ оммасининг миллий давлат чегараланиши ўтказиш зарур эканлигини тўғри тушунганлиги, халқлар дўстлиги ва миллатларнинг манфаатларига асосланиб ўтказилган. Китобда ана шу масала тўғри ёритиб берилган.

Автор миллий давлат чегараланиши ўтказилиши Ўрта Осиё халқлари тарихида муҳим аҳамиятга эга бўлганлигини таъкидлаш билан бирга, бу воқеа ижтимоий алоқаларда революция бўлди, деган фикр тўғри эмаслигини асослаб беради. Дарҳақиқат, Улуғ Октябрь социалистик революцияси ижтимоий алоқаларда кескин бурилиш ясаган эди.

СССР халқлари тарихини бузиб кўрсатишни касб қилиб олган буржуа олимлари уйдирмалар тўқимоқдалар. Улар Совет давлати Ўрта Осиё халқларини, бу ердаги республикаларни СССР составига зўрлик билан қўшиб олган, деб жар солмоқдалар. Монографияда конкрет мисол ва фактлар асосида буржуа тарихчиларининг ана шунга ўхшаш ҳақиқатга мутлақо зид бўлган бўҳтонлари фош этилган. Унда кўпмиллатли СССР халқларининг тенгҳуқуқли улкан оиласида ҳар бир миллат гуллаб-яшнаётганлиги, бу миллатлар буюк дўстлик, ҳамкорлик асосида коммунистик жамият барпо этаётганликлари ҳикоя қилинган.

Автор РСФСР ва СССРнинг мамлакатимиз халқлари тақдирида ўйнаган тарихий ролини таҳлил қилар экан, Ўзбекистон мисолида социалистик давлатнинг ўзига хос хусусияти, чинакам интернационал характерини, унинг кенг халқ оммаси ўртасида обрў-эътибори тобора ошиб бораётганлигининг сабабларини чуқур билиб олишга ёрдам беради. Монографиянинг қиммати яна шундаки, у Ўзбекистонда совет давлатчилигини вужудга келтиришда, Ўрта Осиё халқларининг нокапиталистик тараққиёт йўлидан ривожланиши процессида Совет Россияси ва СССРнинг ролини кўрсатиб беришга бағишланган биринчи фундаменталь асардир.

Лекин китобда айрим камчиликлар ҳам бор. Асарда Бухоро ва Хоразм республикаларида социалистик қурилишни амалга оширишда Ўрта Осиё иқтисодий Кенгаши муҳим роль ўйнаганлиги кўрсатилган. Аммо бу Кенгаш амалга оширган тадбирлар етарли кўрсатилмаган.

Шу ва бошқа баъзи камчиликлардан қатъи назар, монография Ўрта Осиё республикаларида совет давлатчилигининг вужудга келиши ва ривожланиши тарихига қизиқувчи ҳар бир китобхон учун мукаммал қўлланмадир.

Т. ЖАЛИЛОВ,
юридик фанлар кандидати.

Советлар мамлакатида

КОСМОНАВТЛАР ҚАРДОШ МОНГОЛИЯГА ҚИЛГАН САФАРИДАН ҚАЙТИБ КЕЛИШДИ

МОСКВА. Космонавт учувчилар Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари — Монголия Халқ Республикаси Меҳнат Қаҳрамони В. Николаева-Терешкова ва Монголия Халқ Республикаси Қаҳрамони А. Николаев қардош Монголияга қилган сафарларидан қайтиб келишди.

Шереметьев аэропортида бўлиб ўтган қисқа муддатли матбуот конференциясида В. Николаева-Терешкова ва А. Николаев монгол халқи билан бўлган учрашувлар тўғрисида мухбирларга гапириб бердилар. Улар ҳамма жойда илиқ, самимий учрашувлар бўлганлигини таъкидладилар. Космонавтлар юксак мукофотлар учун Монголия Халқ Республикаси ҳукуматига қизғин миннатдорчилик билдирдилар.

Космонавтлар монгол халқидан Ватанимиз меҳнаткашларига қардошларча қизғин салом топширдилар.

КАМА ДАРЁСИДАН ФИН ҚЎРФАЗИ СОҲИЛЛАРИГАЧА

БЕРЕЗНИКИ, (Пермь области). Кама дарёчилари Урал химиклари пойтахтидан Финляндияга калий ўғитлари ортилган теплоходни жўнатдилар. Ана шу рейс билан Кама — Волга — Нева — Балтика сув магистрали бўйлаб транзит кема қатнови очилди. Эндиликда экспорт қилинадиган юкларни Уралдан Балтика бўйи мамлакатларига бевосита сув йўли билан олиб бориш мумкин.

ИСТИҚБОЛЛИ КОН

ОЛМАОТА. ШИМОЛИЙ КАСПИЙДА ТОПИЛГАН ЯНГИ КОНЛАРДА ЯНА ИККИТА ҚУДУҚ ИШГА ТУШИРИЛДИ. БУ ҲАР ИККАЛА ҚУДУҚ БИР СУТКАДА 30 ТОННА ЮҚОРИ СИФАТЛИ ЕНГИЛ НЕФТЬ БЕРАДИ. «КОНИМИЗНИНГ ЧЕКИ ЙЎҚ» — ДЕБ ҲАЗИЛЛАШАДИЛАР ГЕОЛОГЛАР. УЛАР КОН ЧЕГАРАСИНИ ИШОНЧ БИЛАН КЕНГАЙТИРИБ, ҚИДИРУВ ИШЛАРИНИ ДАВОМ ЭТТИРМОҚДАЛАР.

ФЕРМАЛАРДА

Хўжаобод районидаги «Ленинизм» колхози чорвадорлари давлатга 80,5 тонна сут сотиб, ярим йиллик планни муддатидан олдин ошириб бажардилар.

Шунингдек, райондаги Жданов номли колхоз ҳам сут тайёрлаш ярим йиллик планини адо этди.

С. Ражабов.

●

«Партия XIX съезди» колхози Фарғона районида биринчи бўлиб давлатга сут сотиш ярим йиллик планини муддатидан илгари анча ошириб бажарди. Колхоз чорвадорлари 130 тонна сут сотиш юзасидан белгиланган йиллик планни 1 октябргача бажариш ҳақида ваъда беришди.

Колхоз паррандачилари ҳам 21 минг дона тухум тайёрлаб, йиллик планни ошириб бажардилар.

А. Аминжонов.

МУТАХАССИС—ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ЖОНКУЯРИ

АГРОНОМНИНГ КУНДАЛИК ДАФТАРИДАН

18 МАЙ. Эрта билан Қурбонбой Жуманиёзов бошлиқ комплекс механизациялашган звенога бордим. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган механизатор Ҳалима Ҳошимова ғўза қатор ораларини иккинчи марта культивация қиляпти. Культиваторнинг ишчи органлари тўғри ўрнатилган. Культивациянинг чуқурлиги 18-20 сантиметр. Маслаҳатлашиб, қайси майдонларга олдинроқ сув беришни келишиб олдик.

10-бригадага ўтиб, кўнгилсиз ҳолнинг устидан чиқиб қолдим. Тракторчи Ганжа Эгамовнинг иши қаноатланарли эмас. Культиваторнинг пичоғи нотўғри ўрнатилган, ерга солинган ўғит тупроқнинг бетида қоляпти. Бригадир Қабул Ёқубов билан ҳам қизаришиб олдик. Хуллас, нуқсон ўз жойида бартараф қилинди.

Шундан кейин Отов участкасидаги янги ерда бўлдим. Тушлик маккажўхори экилаётган участкада ўтди. Куннинг иккинчи ярмида пиллачилик агрономи билан биргаликда қуртхоналарни кўздан кечирдик. Гулли Раҳмонова қуртларини зич асраяпти, нормал қалинликда сақлаш чораси кўрилди. Кечқурун партбюро. Тайёрланишим керак...

19 МАЙ. Правление ва партия комитетининг қарорига мувофиқ, Ганжа Тўраев бошлиқ комплекс механизациялашган бригада ғўза культивацияси текширишдан ўтказилди. Механизаторлар бевосита амалий иш жараёнини кўрдилар, кенг фикр олишув бўлди... Шум хабар: 11-бригадада карадрина пайдо бўлибди. Культивация пайтида тупроққа 12 процентли гексохлоран солишга қарор қилдик. Кечаси машъал ёқишнинг ҳам фойдаси бор. Колхозга мусобақадош Урганч районининг ўзаро текшириш бригадаси келиб қолди. Улар билан бригадаларга отландим. Мусобақадошлар ғўза парваришида агротехника қоидаларининг бузилаётганлигидан ранжишди. Текшириш давомида ташкилотчилик ишлари ҳам олиб борилди. ...Радиоузел орқали «Карадрина ва унга қарши кураш йўллари» деган темада суҳбат ўтказдим. Уйга кеч қайтдим. Ҳарқалай, «Сельская жизнь», «Совет Ўзбекистони» ва бошқа газеталарни кўздан кечиришга вақт топилди.

20 МАЙ. Ўзаро текшириш якуни муҳокама қилиниб, асосий куч яганалашни тамомлашга сафарбар этилди. Кексалар, ўсмирлар ҳам далада. Сифат дуруст, лекин 11-бригадада ягана вақтида ғўза туплари ёнидаги ўтларни юлмай қолдириш фактини учратдим. Хато дарҳол тузатилди. Тракторчи Ҳақберди Искандаровга саёз культивация қилаётганини кўрсатиб, ғозпанжа ва пичоқни у билан биргаликда қайта ўрнатдик. Тушда дала шийпонида бўлдим. Сўнгра «Муштум»нинг укаси ҳажвий деворий газетани чиқаришда қатнашдим. Кечқурун телевизион янгиликларни чала эшитиб, рафиқамнинг қисташи билан, ипак қуртларига барг кесиш учун жўнадим. Ташвиш кўп...

* * *

Бу сатрлар — колхоз агрономи Шокир Аҳмедовнинг кундалик дафтаридан олинган. Дарвоқе, агрономнинг ҳар бир куни қайноқ меҳнат оғушида, одамлар орасида ўтади. КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорида таъкидлаганидек, мутахассислар, жумладан агроном ҳам, янгилик учун дадил курашчи — ишлаб чиқариш технологидир.

Ҳазорасп районидаги «Коммуна» колхози агрономи Шокир Аҳмедов 1956 йили Самарқанд қишлоқ хўжалик институтини тамомлаб, шундан кейинги амалий иш жараёнида ҳаёт синовидан ўтди. Колхозда пахта ҳосилдорлиги шу йиллар ичида қарийб икки баравар кўпайди, ўтган йили 910 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 31 центнердан ҳосил кўтарилди. Бунда илғор агротехникани жорий этиш учун толмас курашчи агроном Аҳмедовнинг ҳам ҳиссаси бор.

Бу йил колхоз аъзолари 35 центнерлик маррани эгаллаш, ҳосилнинг 80 процентини машиналарда териш мажбуриятини олдилар. Чигит барвақт экилди, тўла гектарлар таъминланди. Ҳар гектар майдонда 95-100 минг туп кўчат қолдирилди. Биринчи культивация ва ягоналаш охирига етказилмоқда.

Агроном Шокир Аҳмедов колхоз экономикасини чуқур ўргана бориб, пахтачилик ва бошқа тармоқларни комплекс ривожлантириш йўлида катта куч-ғайрат сарфлаяпти. Ўз устида доимий ва қунт билан ишлаш, кўп ўқиш ва ўрганиш унинг билимини бойитаётир. Илғор агротехника фани ютуқларини колхоз ишлаб чиқаришига дадиллик билан жорий этишда агроном Шокир Аҳмедовнинг хизматлари диққатга сазовордир.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Хоразм область Советининг сессияси

УРГАНЧ, («Совет Ўзбекистони» мухбиридан). Меҳнаткашлар депутатлари Хоразм область Советининг учинчи сессияси бўлди. Область халқ маорифи бўлими мудири М. Худойберганов мактабларни янги 1965—1966 ўқув йилига тайёрлаш соҳасидаги вазифалар тўғрисида доклад қилди.

Сессияда ташкилий масала ҳам кўрилди. Депутат М. Худойберганов Хоразм область Совети ижроия комитетининг раиси қилиб сайланди. Сессия депутат М. Раҳимовни область ижроия комитети раисининг ўринбосари қилиб сайлади.

СУВЧИЛАР

Шу кунларда Бўка районидаги Свердлов номли колхоз пахтакорларига разм солган киши мўл ҳосил учун кураш тобора авж олаётганини ҳис этади. Сувчилар, ғўзага оби ҳаёт берувчилар бу соҳада пешқадамлик қилишаётир.

Чигит барвақт экилган бўлса ҳам, бир қисм майдонларда унинг униб чиқиши қийин бўлди. Сув камчил эди. Сувнинг ҳар томчисидан тежаб фойдаланишда шу миришкорларнинг уддабуронликлари, тадбиркорликлари қўл келди.

Мана, бир мисол. Б. Бобоев ва К. Мирзақулов ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг 100 гектарга яқин майдонидаги ўсимлик сувсизликдан ривождан қолаётган эди. Колхоз коммунистлари, комсомоллар, тажрибали деҳқонлар ўзаро кенгашиб олиб, бригада ерлари яқинидан ўтадиган Тошкент каналига 2 та насос ўрнатдилар. Миришкор сувчилар эгатларга оби ҳаёт тарадилар. Мана, энди ана шу майдонларда гектарлар тўла, ғўзалар баравж.

4-бригаданинг тажрибакор сувчиси Комил Эргашев суғориш сифатини яхшилаш юзасидан ажойиб ташаббус бошлади. У ғўзани кечасию кундузи мириқтириб суғориш учун сувчиларга икки сменада ишлашни таклиф қилди. У шу мақсадда ўзи ишлаётган бригада сувчилари билан дала бошига кўчиб чиқди. Бу — ғоят яхши самара бераётир. Эндиликда бирор томчи сувнинг исроф бўлишига йўл қўйилмаяпти, ўсимлик қондириб суғорилаяпти. Ўртоқ Эргашевнинг тажрибаси колхозда кенг қўлланилмоқда.

Колхозда сувчиларга қулай шароит яратиб берилган. Ҳар бир сувчи этик, кийим-бош, фонарлар билан таъминланган. Улар учун шийпонда лаззатли таомлар пиширилади. Бу тадбирлар иш суръати ва сифатини оширишда муҳим роль ўйнамоқда. Илғорларни рағбатлантириш учун 3 минг сўм ажратилди.

Сувчиларга янгича тартибда ҳақ тўланмоқда. Эндиликда сувчи чигитни текис ундириб олишига, ғўзани мириқтириб суғоришига, ишининг самараси ва сифатига қараб ҳақ олади. Ўз бурчларини сидқидилдан бажаришга интилаётган тадбиркор деҳқонлар бу соҳада агротехника кўрсатмаларига қатъий риоя қилиб иш кўрмоқдалар.

Ҳосилнинг тақдири кўп жиҳатдан ўзларининг фаолиятларига боғлиқ эканини юракдан ҳис қилган колхоз сувчилари ғайратга-ғайрат қўшиб ишламоқдалар ва смена нормаларини 2 ҳисса ошириб адо этмоқдалар. Ўртоқ И. Сиддиқов бошлиқ бригада сувчилари эса ишда энг юксак кўрсаткичларга эришганликлари учун колхоз правлениесининг кўчма Қизил байроғи ва пул мукофотини олишга муваффақ бўлдилар. Суғориш ишларини юксак агротехника талаблари асосида ўтказаётган мазкур хўжалик сувчиларининг фаолияти чиндан ҳам ибратлидир.

Абдулла РАҲИМОВ.

«Хатларингизга жавоб бераминз»

ЙЎЛОВЧИЛАР МАМНУН

Хоразм область ҳазорасплик меҳнаткашлардан олинган хатда Ҳазорасп—Боғот посёлкалари ўртасида қатнаб турган автобус ҳеч қандай сабабсиз тўхтатиб қўйилгани, натижада район марказига иш билан борувчи йўловчилар катта қийинчиликларга дуч келаётгани кўрсатилган эди. Редакция хатни область автомобиль трестига юборди ва меҳнаткашларнинг шикояти бўйича тегишли тадбирлар белгилашни талаб қилди.

Олинган жавоб хатида бундай дейилади:

Текширишда меҳнаткашларнинг хатида келтирилган фактлар тўла тасдиқланди. Ҳазорасп—Боғот маршрути бўйича такси машина қатнаши таъминланди. Янги олинган автобуслардан иккитаси Ҳазораспдаги 96-автобазага бериладиган бўлди. Ҳазорасп—Питняк маршрутида иккита кўп ўринли автобус қатнамоқда.

УСТАВНИ БУЗГАНИ УЧУН

Пастдаргом районидаги Калинин номли колхоз правлениеси раҳбарлари қишлоқ хўжалик артели Уставининг бузилишига йўл қўйдилар. Айрим кишиларнинг қарзи вақтида ундирилиб ўз ўрнига қўйилмади. Пахтачилик, сабзавотчилик бригадалари, чорвачилик фермаларининг иши устидан етарли назорат олиб борилмади. Бундан фойдаланган баъзи юлғич кишилар шахсий бойлик тўплашга уриндилар. Правление ва партия ташкилоти ўшандай кишиларнинг танобини тортиб қўйиш чораларини кўрмади, муросасозлик қилди. Колхозчилардан олинган хатда ана шу фикрлар баён этилган ва масалага редакциянинг аралашуви илтимос қилинган эди.

Редакция хатни Самарқанд область партия комитетига юбориб, унда келтирилган фактларни текшириб кўришни, натижасини редакцияга маълум қилишни сўради. Олинган жавоб хатда бундай дейилади.

Текширишда хатда айтилган айрим камчиликлар тўғрилиги аниқланди. Масала район партия комитетининг бюро мажлисида муҳокама қилиниб, хўжаликнинг фаолияти устидан назоратни бўшаштириб юборгани ва Уставнинг бузилишига йўл қўйгани учун колхоз раиси ўртоқ Азизовга қаттиқ виговор эълон қилди. Кассир ўртоқ Нурматов вазифасидан бўшатилди. Район прокурорига қишлоқ хўжалик артели Уставини бузувчиларни жиноий жавобгарликка тортиш топширилди.

СЎЗ АНДИЖОНЛИК ЁШ ҚАЛАМКАШЛАРГА

«АРҒУВОН ТАГИДА»

Қўлимизда мовий муқовали китобча. Бу шеърлар тўпламининг ижодкори андижонлик ёш шоир Олимжон Холдордир. Олимжон бир неча йилдирки, қалам тебратиб келаётир. Тўпламга кирган элликка яқин катта ва кичик шеърларнинг ҳар бирини ўқиганда қайноқ ҳаёт лавҳаларини, эзгу муҳаббат туйғуларини, Ватан ва халқ мадҳиясини кўриб қувонасиз.

Олимжон ҳар бир шеърида янги гап айтишга, қисқа сатрларда фалсафий фикрлар беришга уринади. Тўпламдаги кўпгина шеърлар фикримизни тасдиқлайди. Бу шеърларда жўшқинлик, юракни жизиллатувчи лиризм бор. У халқ оғзаки ижодидан ўринли фойдаланади. Шеърларининг ўйноқи, енгил, ихчамлиги ҳам шундан. Шоир ўхшатиш, лутф, киноя, мажоз, муболаға, сифатлаш каби бадиий воситалар қидиради.

Шоирнинг «Йўқолган шеър»ини ўқиганимизда беихтиёр юракка ишқий «дард» солувчи янги лавҳани кўрамиз. Шоир ўз шеърини севгилисига ўқийди. Қиз шеърни танқид қилади.... Бироқ, шоир уйга келиб қараса, шеър йўқолибди, севгилиси уни қўшиқ қилиб айтиш учун «ўғирлаб» олибди.

Қўшиқ қилиб куйлар,
эшитдим —
Қўшни боғда,
англадим шунда...

Ана шундай кутилмаган хулоса чиқаради.

О. Холдор тинчликни улуғлаб, урушни лаънатлаб ёзган шеърларида ҳам янги гап айтишга интилади.

Шоир архив титаётиб, қоғозлар орасидан бир четини ўқ тешиб куйдирган, бир четида қон қотиб қолган қоғозни топиб олади. Унга нотаниш шоир шеър битган. У тугамаган эди. О. Холдор бу манзарани шундай чизади:

. . . .
Эҳтимол, энг сўнгги
мисраларни у
Қоғозни бўяган қонла
битгандир.
Даҳшатли у кунлар
қайтмасин сира:
Шоир ўлган бўлса
шеър ёдгор бўлсин,
Қонли жангларда
ўчмас хотира —
Тугамаган бу шеър
архивда қолсин.
Йўқ, йўқ, у архивда
қолмасин мутлоқ,
Шеърни бутун жаҳон
ўқисин, майли.
Ким уни ўқиркан
англасин шу чоғ,
Тугамай қолганин
уруш туфайли.
(«Тугалланмаган
шеър»)

«Яктагим хилпиратиб», «Рақкоса», «Жувонлар», «Чорбоғ», «Пармакаш», «Лолахон», «Космонавтлар», «Ёмғирдан сўнг», «Бир туп ғўза», «Андижон йигитлари» каби шеърларида пахтакор, нефтчи, ишчи, чорвадор, олим, ўқитувчи, санъаткорларнинг хизматлари мадҳ этилади. Инсон меҳнати улуғланади.

Бир туп ғўза униб
қулоч кергунча,
Ер, ҳаво, қуёш, сув
фидо қилур жон,
Шоналаб у гуллаб,
ҳосил бергунча,
Не-не машаққатлар
чекмайди деҳқон.

Тўпламда қунт билан ёзилган шеърлар билан бир қаторда ҳали маромига етмаган, машқ даражасидаги шеърлар ҳам анчагина бор. «Давра қўшиғи», «Юлдузлар», «Совуқлик», «Қовун сайли» каби шеърлар анча ҳиссиз ёзилган.

Шоир бир шеърида яшаш, ҳаёт ҳақида чуқур, умуминсоний фикрни олға суради. Ўзи ҳам мангу яшаб қолишни орзу қилади. Биз эса унга:

— Ҳа, ёш шоир дўстим, ижод булоғингиз зўр ҳарорат билан бетўхтов қайнаб турса, тинмай ишласангиз, сиз ҳаётда мангу яшашга ҳақли бўлиб қоласиз, деб айтамиз.

Ф. ДАДАХОНОВ.
Андижон Давлат педагогика институтининг старший ўқитувчиси.

ФАЗОГИР

Юрак!
Жисмим ичра тинмагур,
Муштдай думалоқ.
Ҳаётимга сен кафил,
Дўстимсан, иноқ.
Спорт бизни улғайтди,
Чиниқдик сувда.
Муз қояда кўрганлар
Турди қўрқувда.
Касаллини билмадик,
Дард биздан қочди.
Юзимизда беғубор
Ёшлик нур сочди.
Табиат завқин суриб,
Қилардик маза.
Кучимиздан дарёлар
Олди андоза.
Онгимизни ёритди
Ленинча шуур.
Қонимизда югурар
Коммунистик нур.
Мана бугун фазога
Отландик бирга.
Адашмаймиз биз асло
Бутун умрга.
Ҳали инсон кўрмаган,
Юрмаган бу йўл.
Марсга учиб чиқамиз.
Балки... мангу йўл.
Ўтказиб олсак дейман
Кичик бир кенгаш.
Вужудингни қуршаган
Йўқми қўрқинч, ғаш?
Ортга қара: Она — Ер
Узмайди кўзин,
«Ой бориб, омон қайт!»
деб,
Такрорлар сўзин.
Ватан амри, эл амри,
Муқаддас бурчинг,
Сафаримиз кўп оғир!
Етарми кучинг?
Агар кучинг етмаса,
Менга ростин айт.
Ҳали манзил олисда
Қўрқсанг ҳозир қайт.
Йўқса бўрон тўсганда
Қоя бўлиб уч,
Гоҳо юлдузлар юртин
Зебосига боқ,
Олиб олтин найингни
Куйлагил янгроқ,
Ойни юбор, суҳбатга
Зуҳрони чорла.
Юлдузлар даврасида
Қуёшдек порла.
Чунки ўзинг Қуёшдан
Ажралган қўрсан.
Инсон юрагисанки,
Кучлисан, зўрсан.

Усмон ҚУЛДОШ.

Андижонлик ёш ижодкорлар вақти-вақти билан йиғилишиб адабий баҳслар, ижодий мунозаралар ва янги ёзилган шеърлари юзасидан мушоиралар ўтказиб турадилар. Суратда: Андижон Ёзувчилар союзи бўлимининг бошлиғи Карим Аҳмадий ёш қалам соҳиблари Мунаввара Тиллабоева, Фозилжон Иминов, Олимжон Холдоров, Муқимжон Ниёзов, Мукаррама Муродова, Раҳбархон Файзибоева ва Ғуломжон Анбаровлар билан суҳбат ўтказаётир. А. Ворапаев фотоси.

М А Ё Қ

Шум бўрондан чайқалди денгиз,
Кўк ҳам аста томчи ташлади.
Бешик-бешик тўлқинлар шу кез
Кема билан кураш бошлади.

Чокин йиртиб тун-зимистонни
Бирдан ёнди соҳилда маёқ.
Ўша томон асрай деб жонни
Кема сузар... Жала ҳаммаёқ,

Майли изғиб қутурсин бўрон,
Майли тўлқин ошсин денгиздан,
Маёқ борки, улар ҳеч қачон
Чиқаролмас кемани издан.

Эркин ҚАМБАРОВ.

ВАҚТНИНГ ҚАДРИ

Вақтлар шарпасиз ўтиб боради,
Кимлар, бунга лоқайд, қилмас
эътибор.
Кимлар, сезиб маъюс қараб қолади.
Кимлар, унинг билан борар тенг,
қатор.

Лоқайдлар — ҳаётда шунчаки одам,
Ҳатто жамиятда кўрмас ўзини.
Жозибали ҳаёт йўлларидан ҳам
Юмганча ўтади ҳатто кўзини.

Космосга чиқдими ё чўлга инсон,
Унинг-чун фарқи йўқ, ҳиссиз, бағри
тош.
Билишга қизиқмас борлигин жаҳон
Нималар кашф этди элда замондош.

Бу икки тоифа фикрда ғариб,
Оёқ остини ҳам кўришар аранг.
Буларнинг олдида юзи сарғайиб
Турмайди вақтлар, учар лоларанг.

Вақтлар, вақтлар — азиз умримиз,
Замину замонга шўх боқар кўзлар...
Иш-ижод, ихтиро бўлса измимиз,
Вақтлар ишимизни эртага сўзлар.

Кимки қадрласа дилдан вақтини,
Безар ўз даврини ижод билан у.
Вақт билан қўлма-қўл топар бахтини,
Даврга ҳамнафас дилдаги орзу.

Вақтлар шарпасиз ўтиб боради,
У билан тенг юрган бўлар бахтиёр.
Бахтиёрлар вақтдан ҳаққин олади,
Ҳар онни ардоқланг, ардоқланг
бисёр.

Восид САЪДУЛЛА.

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

МУАЛЛИМА

Тонг отди. Қуёш чор тарафга сеп ёйяпти. Ғир-ғир шабада эсади. Ҳозиргина бўмбўш турган кўчалар одамлар билан гавжум бўла бошлади. Дам ўтмай хиёбонлар ўқувчи болалар билан тўлди. Улар шодхуррам, юзларида табассум чечак отган. Ўрта ёшлардаги, тўладан келган, очиқ чеҳрали аёл болалар билан баравар қадам ташлаб келяпти.

— Омина муаллима мактабга боряпти,— изоҳ берди ҳамроҳимиз кулиб.

Омина муаллима... Бу номни қуваликларгина эмас, бутун мардуми Фарғона фахр билан тилга олади. Опани кичкинтойлар муаллима опа деб атаса, шогирдлари устоз деб ҳурмат қилади. Тенгқур ҳамкасблари маслаҳатгўй деб билади. Ҳа, бунда муболаға йўқ. Бутун умрини ёш авлодни тарбиялашга бахш этган бу аёл кўп сонли ўқитувчилар отрядининг саркоридир. Опанинг юзлаб шогирдлари бор.

Омина Ҳайдаровна шарафли йўлни босиб ўтди. 1925 йилда Қўқондаги хотин-қизлар техникумини битиргач, бошланғич синфларда ўқитувчилик қила бошлади. Шунга роса қирқ йил бўлибди. Опа шу даврда билганини ёш авлодга ўргатди, билмаганини билганлардан ўрганди, назарий билими ва малакасини ошириш йўлида қунт билан ишлади. Ҳар қадамда партия ташкилоти, оммага таянди. Бутун куч-ғайратини ёш авлодни билимли, меҳнатсевар қилиб камолга етказишга сарф этяпти.

Фарзанд ўсиб-улғайиб дастёр бўлганда ота-она нечоғли қувонишини кўз олдингизга келтиринг. Шунга ўхшаш, шогирдининг ўзи билан бир сафда турганини кўрган ўқитувчининг шодлигини ҳам сўз билан таърифлаш қийин. Марҳаматхон Қодирова, Тўтихон Содиқова, Урайимжон Эркабоев сингари ўнлаб ўқитувчилар илк билим ва таълимни опадан олган эдилар. Энди эса ўқитувчилик касбини шарафлашяпти. Бунга қувонмай бўладими! Шодиёна кунларда тўйнинг тўри опага аталади.

Омина Ҳайдаровна ўқитувчилик касбига доғ туширмаслик, гард юқтирмасликка ҳаракат қилади. Унинг меҳр чашмасидан баҳраманд бўлаётган бошланғич синфларнинг ўқувчилари давомат ва ўзлаштиришда юқори кўрсаткичлар билан синфдан синфга ўтмоқдалар.

Опа жамоат манфаатини ҳамма нарсадан устун қўяди. Рўзғорда уй бекаси эканини ҳам унутмайди. Унинг оила аъзолари коммунизм қурувчининг ахлоқ кодекси қоидаларига содиқ кишилардир. Умр йўлдоши Мамадали ака Ҳайдаров ва катта қизи Ўктамхон Ҳайдарова савдо ходими бўлиб ишлайди. Кичик қизи Ҳалимахон опа билан ёнма-ён 36-сонли ўрта мактабнинг бошланғич синфларида рус тили фанидан дарс беради. Омина Ҳайдаровна жамоат ишларида актив қатнашади. Федченко посёлкасининг биқинига жойлашган Энгельс номли колхозда узоқ йиллардан буён агитатор бўлиб хизмат қилади. Хотин-қизлар советининг актив аъзосидир.

Партия ва ҳукуматимиз Омина Ҳайдаровна Ҳайдарованинг меҳнатларига юксак баҳо берди. СССР Олий Совети Президиумининг Фармони билан у халқ маорифи органларидаги кўп йиллик самарали хизматлари учун «Ҳурмат Белгиси» ордени, медаллар билан мукофотланди, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан тақдирланди. «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи» деган фахрли унвон олди.

Яқинда яна бир қувончли воқеа рўй берди. Омина Ҳайдаровна илк даъфа қўлига қалам тутқазган бошланғич синф ўқувчиларининг навбатдаги отряди юқори классларга кўчирилди. Халқ маорифи органи ходимлари орасидан етишиб чиққан, зар қадрини билувчи заргаршуносга келажакда ҳам халқ олдидаги бурчини ўташ, ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялашда янги муваффақиятлар тилаймиз.

М. НАЗАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.
Қува райони.

ТАВСИЯНОМА

ҲИКОЯ

— Мумкинми?— Колхоз партия ташкилоти секретарининг хонасига ўрта бўй, буғдойранг йигит кириб келди. Секретарь Ҳамроқул Каримов ўрнидан туриб уни қарши оларкан:

— Вақтида келдингиз-да,— деди,— ҳозир «Виллис»га ўтириб райкомга борасиз. Партбилетингизни беришади. Ҳа айтгандай, Қуруққайроқдаги мактабдан бир ўқитувчи йигит ҳам сизга ҳамроҳ бўлади.

Йигит қизил хром этигига, қора сукнодан тикилган кителига бир қараб қўйди.

— Бўлаверади, уйга бориб кийиниб чиқай, демоқчисиз-да. Райондаги қизларга бир марта ёқмасангиз ёқмабсиз. — Ҳазиллашди партком.

Бу гапдан кейин Иномжон бир оз қизарди. Сўнгра, полни гурсиллатиб, ташқарида кутиб турган машина томон юрди. Машина лаҳзада кўздан ғойиб бўлди. Шофёрнинг иши тиғизроқми, ҳар ҳолда шошиларди. Буни сезган Иномжон орқадаги ўриндиққа ўтирди. Мактабга яқинлашгунча ҳар иккаласидан ҳам садо чиқмади. Ўқитувчи кўчага чиқиб турган эди. Машина унинг олдига келиб тўхтади. Иномжон дарров таниди. У шу ердаги мактабга биринчи бўлиб ишга келган Қодиржон эди.

— Ассалом алайкум, — деди,— Қодиржон машинага ўтираркан. Сўнгра ҳамроҳига юзланди.

— Э, агроном ҳам шу ерда-ю. Бирга бориб келар эканмизда.

Улар сўрашишди. Машина яна йўлда давом этди. Район маркази чўлдан анча олисда. Ғир-ғир шабада дилга ҳузур бағишлайди. Машинанинг тезлиги ортганда, шамол юзни енгил шапатилаганга ўхшайди. Беихтиёр ё у ёнга, ё бу ёнга ўгириласан, киши.

— Аъзолик билетини оласизми,— гап қотди Қодиржон шеригига.

— Кандидатлик давримиз ўтиб кетган, сиз-чи, — деди Иномжон.

— Мен ҳали кандидатман.

— Сизга, ҳойнаҳой, тавсияномани партком билан раис бергандир. Чўлга ўз хоҳишингиз билан ариза бериб келган эвансиз.

Бу саволдан Иномжон чўчиб тушгандек бўлди. Нима деб жавоб берсин. Уч йилдан буён қалбидаги қулфлоғлиқ «дардига» калит солсинми? Чўлга даъват этган воқеаларни бошдан оёқ айтиб берсинми?

— Бучинг тарихи қизиқ. Гапириб берайми? Йўл ҳали узоқ. Зерикиб қолмайлик.

... Бундан бир неча йил аввал шаҳарда машинасозлик заводида омборчи бўлиб ишлардим. Ўша йиллари, техника контроли бўлимида ишлайдиган бир қиз билан танишиб қолдим. Оти Хосият. Бир неча марта бирга кинога тушганмиз. Оқшомлари шаҳар кезиб сайр қилганмиз.

Шаҳардаги ҳаётим, дарёдек жўшқин ёшлигим ана шундай осойишта, тинч ўтиб турувди. Хосият сабабчи бўлди. Тақдиримни чўлга улоқтирди. Йўқ, улоқтирди эмас, шу ёқларга келишимга сабаб бўлди. Қандоқ дейсизми? Ҳозир айтиб бераман.

Бир куни цех парторги Акрам акага партияга ўтиш ҳақидаги аризамни топширдим.

— Яхши,— деди у.— Аввал комсомол комитетидан, сўнг яна икки коммунистдан тавсиянома олишинг керак.

Биринчи тавсияномани олиш жуда қизиқ бўлди. Завод комсомол комитетига партия аъзолигига кандидат бўлиб ўтишимга тавсия беришларини сўраб ариза бердим. Ўша пайтларда Хосият комитетнинг секретарлигига янги сайланган пайти эди.

— Хўп,— деди Хосият қопқора, узун киприкларини пирпиратиб,— комитетнинг янаги бюросида қатнашинг.

Бир неча кундан сўнг комсомол комитетининг бюроси бўлди. Бюрода аризам кўрилиши керак. Хосият мажлисни очиб, кун тартибидаги биринчи масалага кўчди.

— Комитетга заводнинг омборчиси, комсомол аъзоси Иномжон Мансуровдан ариза тушган. Партия аъзолиги кандидатлигига ўтиш учун биздан тавсия сўраяпти. Хўш нимда ўртоқ Мансуровга савол бор.

Биров уставдан, биров халқаро аҳволдан, яна бириси бу йил областимиз қанча пахта беришини сўрашарди. Ҳаммасига шошилмай жавоб қайтардим. Саволлар тугагандир деб турувдим, бирдан Хосият «менда охирги савол бор» деб қолди.

— Таржимаи ҳолингизни айтиб берсангиз.

Оббо, қиз тушмагур, ўзини қизиқтираётган саволни берди-ку! Таржимаи ҳолимни айта бошладим:

— Уттиз тўққизинчи йилда туғилдим. Етти ёшимда биринчи синфга қатнай бошладим. Еттинчини битириб, қишлоқ хўжалик техникумига ўқишга кирдим. Техникумни битириб... — Тилим танглайимга ёпишиб қолганга ўхшади. Қандай қилиб шу гапни айтганимни билмай қолдим.

— Кейин-чи,— деди ёқут лабларини хиёл очиб Хосият. Сўнгра қалам билан чизилгандек, ингичка қошларининг бири кўтарилиб, бири пастга тушди. У доим ё таажжуб, ё савол билан мурожаат қилганда, қошларини ўшандай қиларди. Мен унинг ўша ҳолатини жуда-жуда яхши кўрардим.

Ғишт қолипдан кўчган эди. У ёғини айтишга мажбур бўлдим.

— Шаҳарда қолдим. Тасодиф бўлиб, заводга омборчиликка кирдим.

Хосият боғги ҳолатини ўзгартирмай аста ўрнидан турди.

— Ҳозир қишлоқ хўжалиги сиздай мутахассисларга муҳтож. Партия ва ҳукуматимиз буни яхши англагани ҳолда, сиздай касбини ўзгартирганларни колхоз ва совхозларда ишлашга чақиряпти. Эсиз, давлатнинг кўкка совурилган пуллари.

Ундан буни кутмаган эдим. Титраб кетдим. Хосиятнинг кейинги гапи жуда оғир ботди. Индамадим. Ўрнимдан турдиму, «келиб-келиб сендан тавсия сўрадимми» дегандай қилиб хонадан чиқиб кетдим.

Шаҳар партия комитетига энг узоқ жойга ишга юборишларини сўраб мурожаат қилдим. Орадан бир ҳафта ўтмасданоқ чўлдаги мана шу янги ташкил этилган колхозга агроном бўлиб ишга келдим. Ёмон эмас, бу ерга ўрганиб қолдим.

Иномжон сўзини тугатиб, оғир бир хўрсинди. Ер билан туташгандай бўлиб кўринаётган кўк гумбази томон елаётган машинанинг ойнасидан уфққа хурсанд боқди.

— Хосият билан хат-пат ёзишиб турасизларми, — сўради Қодиржон.

— Ёзишиб турамиз.

Узоқдан йўлнинг ўртасида коптокдек нарса кўринди. Машина унга, у машинага яқинлашган сайин «коптокдек нарса» катталаша борди. Сўнг яққол намоён бўлди. Мотоцикл экан.

Колхоз почтальони Қосимбой ака. У машинани танибми, қўлини кўтарди. Машина тўхтади.

— Ие, партком борми, дебман,— деди мотоциклни машинага ёнма-ён келтириб.— Агроном акамиз ҳам шу ерда-ку. Сизга хат бор эди. Эҳ, агар колхозда бўлганимизда-ю, уйинга тушириб иннайкейин берардим-а.

Иномжон хатни шошилиб очди. «Майлими» дея Қосимжон ҳам хат томон энгашди. «Иномжон ака! Мана, шаҳардаги қишлоқ хўжалигини механизациялаш билим юртини ҳам тамомладим. Колхозингизга йўлланма олдим».

Иномжоннинг чеҳрасида табассум балқиди, юзида кулдиргичи ўйнади.

Муқимжон НИЁЗОВ.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

ХОТИН-ҚИЗЛАР КЎЧМА КЛУБИ

Охунбобоев район хотин-қизлар совети ва маданият бўлимининг ташаббуси билан хотин-қизлар кўчма клуби ташкил қилинди. Клубга район партия комитетининг ходими ўртоқ К. Раҳмонқулова раҳбарлик қилмоқда. Клубда кутубхона, бадиий ҳаваскорлар тўгараги, докладчилар группаси бор. Кўчма клуб ўз ишини бошлаб юборди.

А. ҲАКИМОВ.

ЧИМЁН ЭТАКЛАРИДА

ЧОРВОҚ ЙЎЛИ

Чирчиқ—Чимён темир йўли қуриб битказилди. Чорвоқ ГЭСига қурилиш материаллари шу йўл орқали ташила бошланди. Тез кунда шу маршрутда Тошкент—Чимён пассажир дизель поезди қатнай бошлайди.

САЙИЛГОҲ

Чимён тоғи этагидаги Угам дарёчаси бўйида 1500 ўқувчига мўлжалланган сайилгоҳ — пионер лагери барпо этилди. Ҳозир бу ерда ошхона, ёзги кинотеатр, стадион, бассейн ва болалар муассасалари ишга туширилди. Лагерга ёш саёҳатчилар кела бошладилар.

Д. ЎРИНБОЕВ.

ҲОДИСА

ИККИ ЎҚ БИЛАН

Ўқитувчи Тўғил Холиқов мактабга кетаётиб йўлда қизиқ воқеа устидан чиқиб қолди: Унг томондаги жарликда йиртқич бўри ўлжаси қора қўйни қийнаб емоқда. Холиқов уйига қайтиб, ов милтиғини олиб келганда ҳалиги жойда бўри йўқ эди. У атрофдаги жарликларни кўздан кечирди. Ниҳоят харсанг тош ёнидан ўтиб кетаётган бўрининг изидан қувлаб кетма-кет икки марта ўқ узди.

Самарқанд область, «Қўшрабод» совхози директцияси ўқитувчи Холиқовни 50 сўм пул билан мукофотлади.

Б. ҲОЖИЕВ.

«ГУЛНОРА» МАГАЗИНИ

Никоҳдан ўтиб, ширин ҳаёт қуришга аҳд қилган ёш келин-куёвлар харид қиладиган саноат моллари магазини Андижон шаҳар марказида очилди. Бунга «Гулнора» деб ном берилди.

М. БОЛТАБОЕВ.

ХАТЛАРДАН САТРЛАР

САМАРҚАНД. Опера ва балет театри коллективи Ҳамзанинг «Майсаранинг иши» операсини саҳналаштирди.

Э. Турсунов.

●

ХОРАЗМ. Гурлан районидаги «Коммунизм» колхозида янги медпункт ишлай бошлади.

К. Иброҳимов.

●

ТОШКЕНТ. Сўқоқ дам олиш уйида шу кеча-кундузда 250 киши дам олмоқда.

Э. Салиев.

●

ҚЎҚОН. Шаҳар ДОСААФ клуби ҳузуридаги шоферлар курсини 362 киши битириб, Фарғона область колхоз ва совхозларида ишлаш учун жўнаб кетди.

Р. ШЕРМАТОВ.

ПЛАНЕТАМИЗДА

УРУГВАЙ КОМПАРТИЯСИНИНГ БАЁНОТИ

МОНТЕВИДЕО, 4 июнь. (ТАСС). Уругвай Коммунистик партияси Марказий Комитетининг ижроия комитети баёнот чиқариб, 18 июнь куни Куба билан бирдамлик ва халқларнинг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқини ҳимоя қилиш юзасидан Монтевидеода ўтказиш белгиланган иккинчи қитъа конгрессини тақиқлаш тўғрисида миллий ҳукумат кенгаши чиқарган декретни кескин қоралайди.

Уругвай ҳукуматининг қарори, дейилади баёнотда, Уругвай халқи демократик эркинликларини бузади. Бу қарор Америка империализми ва қитъадаги ҳарбий диктатураларнинг тазйиқи билан қабул қилинган бўлиб, АҚШнинг Доминикана Республикасига қарши агрессиясини ниқоблашга қаратилгандир.

Компартия Марказий Комитетининг ижроия комитети меҳнаткашларни Куба билан, Доминикана халқининг Америка интервентларига қарши кураши билан, демократик эркинликларни ҳимоя қилиш учун ва мамлакатда давлат тўнтаришини амалга ошириш мақсадида қилинаётган уринишларга қарши бирдамликни кучайтиришга даъват қилди.

ВЬЕТНАМ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ БАЁНОТИ

ХАНОЙ, 4 июнь. (ТАСС). Вьетнам информация агентлигининг хабар беришича, Вьетнам Демократик Республикаси Ташқи ишлар министрлиги бугун баёнот чиқариб, Янги Зеландия ҳукуматининг агрессив урушда қатнашмоқ учун Жанубий Вьетнамга қўшинлар юборганлигини қоралади.

Вьетнам Демократик Республикасининг ҳукумати, дейилади баёнотда, Янги Зеландия ҳукуматининг АҚШ билан тил бириктириб, Жанубий Вьетнамдаги разил урушда қатнашаётганлигига ва бу ерга қўшинлар юбораётганлигига қарши кескин норозилик билдиради ва жаҳон афкор оммаси олдида уни қоралайди.

АЛОҚА МИССИЯСИНИНГ НОРОЗИЛИГИ

ХАНОЙ, 4 июнь. (ТАСС). Вьетнам информация агентлиги хабар беради: Вьетнам Халқ армияси олий қўмондонлигининг алоқа миссияси кеча Вьетнамдаги кузатув ва контроль халқаро комиссиясига мактуб юборди. Ахборотда айтилишича, 2 июнда Америка ва Сайгон авиацияси Вьетнам Демократик Республикаси территориясидаги Нге-Ан, Тхань-Хоа, Ха-Тинь, Куанг-Бинь вилоятларининг кўпгина районларини бомбардимон қилди. Халқ армиясининг зенит бўлинмалари уч самолётни уриб туширди ва кўп самолётларни шикастлантирди.

Вьетнам Халқ армияси олий қўмондонлигининг алоқа миссияси АҚШ ва Сайгон маъмуриятига қарашли авиациянинг бундай қароқчилик ҳужумларига қарши кескин норозилик билдиради ва АҚШ Вьетнам Демократик Республикасига қарши қилаётган барча агрессив ҳаракатларини дарҳол тўхтатсин ва Вьетнам хусусидаги Женева битимларини бажарсин, деб қатъий талаб қилади.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ ВАТАНПАРВАРЛАРИНИНГ ҲАРАКАТЛАРИ

ЛОНДОН, 4 июнь. (ТАСС) Жанубий Вьетнам ватанпарварлари Да-Нангдан 10 километр наридаги иккита кўприкка ҳужум қилдилар. Рейтер агентлиги мухбирининг хабар беришича, ҳужум натижасида Америка денгиз пиёда қўшинларининг икки солдати ярадор қилинган.

ВЕНЕСУЭЛАДА СИЁСИЙ МАҲБУСЛАР ОЧЛИК ЭЪЛОН ҚИЛДИЛАР

КАРАКАС, 4 июнь. (ТАСС). Венесуэланинг полиция бош бошқармаси зиндонларида азоб чекаётган сиёсий маҳбуслар очлик эълон қилдилар. Маҳбуслар полиция томонидан йўл қўйилган «доимий ўзбошимчалик, таҳқирлаш ва ҳақорат қилишларга» қарши норозилик билдирмоқдалар. Ҳеч қандай айб қўйилмаган ана шу маҳбуслар ўзларининг дарҳол озод қилинишларини ҳам талаб қилмоқдалар.

Венесуэла меҳнаткашлари ягона маркази сиёсий маҳбусларнинг очлик эълон қилганлигини қўллаб-қувватламоқда. Ягона марказ мамлакат жамоатчилигини ватанпарварларни ҳимоя қилишга, Хесус Фариа, Элой Торрес, Луис Эмиро Арриета ва бошқа сиёсий ҳамда жамоат арбобларининг озод қилинишига эришишга чақирди.

Миллатчи халқ авангарди партияси, миллий революцион партия ва университетлар студентлари федерацияси баёнот эълон қилдилар. Баёнотда Венесуэладаги барча сиёсий маҳбусларни озод қилиш мақсадида бутун дунёда кенг авж олдирилган кампания учун Венесуэла ватанпарварлрининг миннатдорчилиги изҳор қилинади.

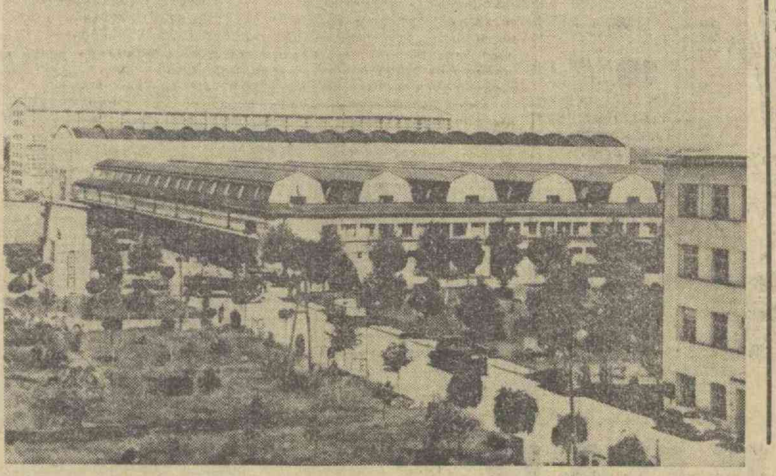

Василь Коларов номидаги электр ускуналар заводи Софиядаги энг йирик корхоналардан биридир. Унинг цехларида тўрт мингга яқин инженер, техник ва малакали ишчилар меҳнат қилмоқдалар. Корхона маҳсулотлари — юқори сифатли электромоторлар, трансформаторлар жаҳондаги кўпгина мамлакатларга экспорт қилинмоқда. Суратда заводнинг умумий кўриниши.

Болгария фотографияси — ТАСС фотоси.

АПН ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

НАРХ-НАВО ОШМОҚДА

Қўшма Штатларда нархлар тобора ошиб бормоқда. Расмий хабарларга қараганда, кейинги беш йил ичида мамлакатда аҳолининг турмуши анча ёмонлашди. Озиқ-овқат маҳсулотлари, уй-рўзғор буюмлари, транспорт ва медицина хизмати қимматлашиб кетди.

Американинг энг йирик шаҳарларидан бири Нью-Йорк нарх-навонинг ошишида ҳамон «чемпион»лигича қолмоқда. Бу шаҳарда нарх-наво ўрта ҳисоб билан 12 процент ошди. Ҳозир нью-йорkliklar врач хизмати учун 1953 йилдагига қараганда чорак баробар кўп ҳақ тўламоқдалар. Дам олиш нархи ҳам шунча кўпайди.

АҚШ меҳнат министрлигининг хабарига қараганда, қимматчиликнинг ўсишида кейинги йил рекорд йили бўлган. Экономистлар меҳнаткашларнинг аҳволи янада ёмонлашажагини айтмоқдалар. Бу ҳозирнинг ўзидаёқ равшан бўла бошлади: фақат кейинги ойлар ичидагина ўртача малакали ишчиларнинг харид қилиш қобилияти бир ярим процент пасайиб кетди.

Америка расмий статистикасининг маълумотига қараганда, саккиз ярим миллион оила, ёни Қўшма Штатларда яшовчи оилаларнинг 18 проценти қашшоқликда аранг кун кечирмоқда.

РАДИО ОРҚАЛИ ДАРС

Аҳоли ўртасида саводсизликни тугатиш ҳозир Эфиопия олдида турган асосий вазифалардан биридир. Мамлакат маориф министрлиги саводсиз болалар ва катталар учун ҳар куни ярим соатлик радио дарс ташкил этди. Эфиопия маориф министри Габре Мескел Кефлегези, радио орқали ўқитиш «мамлакатимизда саводсизликни тезроқ тугатишга имкон беради», деб айтди.

БОЛАЛАР ОЧЛИКДАН ЎЛМОҚДАЛАР

Чомбенинг халққа қарши қаратилган тузуми Конго (Леопольдвиль) «республикаси»ни иқтисодий фалокат жари ёқасига келтириб қўйди. Аҳолининг турмуш даражаси жуда тез ёмонлашмоқда. Мамлакатнинг кўпгина районларида энг муҳим озиқ-овқатлар сотилмайдиган бўлиб қолди.

Жазоирда чиқадиган «Альже репюбликен» газетасининг хабар беришича, фақат Киву вилоятининг ўзидагина ҳар куни очликдан ўртача 20 бола ўлмоқда. Бу ерда мунтазам равишда тўйиб овқат емасликдан ҳолсизланиб қолган болалар 20 мингга яқиндир. Ҳозир улар ўлим таҳликасида қолишган.

Шимолий Катанга ва Квилу вилоятларида, Лулуабурге шаҳрида ва бошқа жойларда ҳам аҳвол ана шундай ташвишлидир.

МЕХИКОНИНГ «ЎГАЙ ФАРЗАНДЛАРИ»

Мехиконинг муниципаль маъмурлари шаҳарда тозаликни сақлашга ҳар йили 25 миллион песо сарфлайдилар. Ахлат тўкиладиган ҳар бир жойга кунига 3-4 тоннадан ахлат келтириб тўкилади. Бу ерда ахлатни қашшоқлар ва ишсизлар саралайдилар, уларни «ўгай фарзандлар» деб аташади. Бундай «ўгай»лар ўн минг кишидан ортиқ бўлиб, ўз меҳнатлари учун арзимаган пул оладилар.

Тиканли сим орқасидаги эркаклар, аёллар ва болалар бир кечаю кундуз давомида ахлат титиб чиқадилар (ахлат бир кеча-кундуздан ортиқ сақланмайди, ёқиб юборилади). Бу аҳвол ҳар куни давом этади. Ахлат тўпловчилар ифлос кулбаларда яшайдилар. Расмий жиҳатдан бу ерда мактаб ҳам бор, лекин ўқитувчи йўқ.

«Ўгай фарзандлар» орасида юзлаб норасидалар бор. Улар бир тўда эксплуататорларнинг бойлигига бойлик қўшмоқдалар. Ахлатхона эгалари сараланган нарсаларни сотишдан жуда катта фойда олмоқдалар.

«ЖЕМИНАЙ-4» КОСМИК КЕМАСИ УЧИРИЛДИ

НЬЮ-ЙОРК. 3 июнда Москва вақти билан соат 18.16 минутда Кеннеди бурунидан икки ўринли «Жеминай-4» космик кемаси учирилди. Қарийб 7.500 қадоқ оғирлигидаги кема бортида космонавтлардан Жеймс Макдивитт ва Эдвард Уайтлар бор.

Программага мувофиқ, «Жеминай-4» кемаси тўрт кунлик парвоз вақтида ер атрофини 62 марта айланиб чиқиши керак. Аэронавтика ва космик фазони тадқиқ қилиш миллий бошқармаси бу парвоздан кузатилган мақсад космик фазода узоқ вақт парвоз қилишнинг экипажга кўрсатадиган таъсирини текширишдан иборат эканлигини билдирди.

Учиш плани «Жеминай-4» кемасининг «Титан-2» ракетасининг иккинчи босқичи билан яқинлашувини ҳам кўзда тутади. «Титан-2» ракетаси бундан олдин «Жеминай-4» кемасини орбитага чиқариб қўяди.

Расмий кишиларнинг айтишича, Макдивитт ва Уайт ракета билан «уланиб кетмайди», аммо, ракетани ўз космик кемасининг тумшуғи билан аста-секин итариб қўйишга уриниб кўришлари мумкин.

Бундан ташқари, иккинчи космонавт Эдвард Уайтнинг космик кема кабинасидан ташқарига чиқиши ҳам кўзда тутилади. Эдвард Уайт 25 фут узунликдаги арқон орқали кема билан боғланади ва 20 футгача бўлган масофада ҳаракат қилиш учун индивидуал ракета қурилмасидан фойдаланади.

Учиш вақтида махсус реактив двигателлар ёрдами билан кеманинг орбитасини бир неча марта ўзгартириш режалаштирилган. Орбита бўйлаб учишнинг бошида «Жеминай-4» нинг перигейи 100 ва апогейи 185 миля бўлиши лозим. «Жеминай-4» Бермуд оролларидан 400 миля ғарби-жанубда сувга қўниши керак.

(ТАСС).

«ЖЕМИНАЙ-4» КЕМАСИ УЧИРУВЧИ РАКЕТА БИЛАН ЯҚИНЛАША ОЛМАДИ

НЬЮ-ЙОРК, 3 июнь. (ТАСС). Америка космонавтлари Макдивитт ва Уайтнинг «Жеминай-4» космик кемасини учирувчи ракетанинг ўз вазифасини ўтаб бўлган иккинчи босқичига яқин келтириш йўлидаги уринишлари муваффақиятсиз чиқди, чунки космик кема ракетадан бир неча юз фут баландда бўлиб, иккинчи босқичнинг учиш тезлиги билан космик кеманинг учиш тезлиги ўртасида тафовут жуда катта эди. «Жеминай-4» узоқ вақт маневр қилмоқ учун етарли миқдорда ёнилғи запасига эга бўлмаганлиги сабабли Хьюстондаги контроль марказидан маневр қилишни тўхтатиш тўғрисида кемага кўрсатма берилди. Шундай қилиб, кеманинг учирувчи ракета билан яқинлашуви юзасидан мўлжалланган дастлабки топшириқ бажарилмай қолди.

* * *

«Жеминай-4» космик кемасининг командири, ҳарбий ҳаво кучлари майори Жеймс Алтон Макдивитт 1929 йил 10 июнда Чикаго шаҳрида туғилган.

У, Мичиган университетини тамомлаб чиқди ва фанлар бакалаври деган даражани олди.

1951 йилдан буён ҳарбий учувчи.

1962 йилнинг сентябрь ойида космосда машқ қилиш учун танлаб олинди. Учишга тайёргарлик кўриш вақтида унинг зиммасига бир қанча махсус вазифалар юкланди. Жумладан, у, кеманинг навигация системасини ишлаб чиқишда қатнашди.

Ж. Макдивитт уйланган, унинг уч боласи бор. Бир ўғли 8 ёшда, иккинчи ўғли 5 ёшда, қизи 7 ёшда.

«Жеминай-4» кемасининг иккинчи учувчиси, ҳарбий ҳаво кучлари майори Эдвард Хиггинс Уайт 1930 йил 14 ноябрда Сан-Антонио шаҳрида (Техас Штати) туғилган.

У, ҳарбий академияни тамомлаб чиқди ва фанлар кандидаги деган даражани олди.

Э. Уайт ҳарбий учувчи бўлиб, 1962 йил сентябрь ойида космосда машқ қила бошлади.

Э. Уайт уйланган бўлиб, 12 ва 9 яшар икки ўғли бор.

«ЖЕМИНАЙ-4» НИНГ ПАРВОЗИГА ДОИР

НЬЮ-ЙОРК, 4 июнь. (ТАСС). Америка космонавти Эдвард Уайт Алексей Леоновдан кейин очиқ космосга чиққан иккинчи киши бўлиб қолди. «Жеминай-4» космик кемаси ер атрофини учинчи марта айланиб чиққанида, у 20 минут давомида космосда «сайр этди».

АГРЕССОРНИ ҚОРАЛАМОҚДАЛАР

ВЕНЕСУЭЛА

Венесуэланинг Гуайра шаҳридаги ватанпарварлари АҚШнинг Доминикана Республикасидаги агрессиясига қарши норозилик билдириб, «Кока-кола» ичимлигини тайёрловчи фабрикага ўт қўйдилар. Венесуэла меҳнаткашлари кейинги вақтларда Американинг шу мамлакатдаги бошқа корхоналарида ҳам шундай ҳаракат қилдилар.

АНГЛИЯ

Англия ёғочсозлик саноати ишчилари бирлашган касаба союзининг ҳар йили Горки шаҳрида ўтказиб туриладиган конференцияси делегатлари АҚШнинг Доминикана Республикасидаги агрессив сиёсатини қаттиқ қораладилар. Гарбий Шотландиядан келган делегат бундай деди: Америка қўшинлари Америка капиталининг манфаатларини ва 30 йил мобайнида бирорта касалхона ёки мактаб биноси қуриш имконини бермаган сиёсий системани ҳимоя қилмоқ учун бу мамлакатга келдилар. (ТАСС).

АМЕРИКАДА ИШСИЗЛАР СОНИ

ВАШИНГТОН, 4 июнь. (ТАСС). АҚШ президенти Л. Жонсон май ойида АҚШдаги ишсизлар сони мамлакатдаги барча ишчиларнинг 4,6 процентини ташкил этди, деб эълон қилди.

Жонсон Оқ уйда бизнесменларнинг бир группаси ва касаба союзларининг вакиллари ҳузурида нутқ сўзлаб, ҳозирги вақтда АҚШда 3 миллион 300 минг киши ишсиз эканлигини айтди.

ҚАДРЛИ ГАЗЕТХОН ЎРТОҚЛАР

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» газетасига 1965 йилнинг иккинчи ярми учун обуна давом этмоқда.

Обуна «Союзпечать» агентликлари ва бўлимларида, алоқа бўлимлари ва узелларида, шунингдек жамоатчи матбуот тарқатувчилар томонидан қабул қилинади.

РУМИН ҚЎШИҚЧИСИ ТОШКЕНТДА

Руминиянинг таниқли қўшиқчиси, Бухарест опера театрининг солисти, Руминия Халқ Республикасида хизмат кўрсатган артист, Давлат мукофоти лауреати Ион Писо Тошкентга гастролга келди.

Бу ажойиб санъаткор мухбиримиз билан суҳбатда қуйидагиларни айтди:

— Мен гўзал шаҳрингизда биринчи бўлишим. Лекин бу шаҳар ҳақида жуда кўп илиқ гаплар эшитганман. Менинг ҳамкасб дўстларим Тошкентга гастролга келишиб, Навоий номидаги ўзбек Давлат опера ва балет театрида кўрсатган томошаларини ҳали-ҳали мароқ билан эслашади.

Мана бугун мен шаҳрингизнинг гўзал жамолини ўз кўзим билан кўриб, беҳад шодман.

Ион Писо ўзининг ижодий фаолиятини 1949 йили Клуж шаҳар опера театри саҳнасида бошлади. Шу ўтган давр ичида у кўплаб ролларни ижро этди. Вердининг «Риголетто» операсидаги герцог, «Трубадур» операсидаги Манрико, Чайковскийнинг «Евгений Онегин» операсидаги Ленский, Доргомижскийнинг «Русалка» операсидаги князь образлари шулар жумласидандир.

Ион Писо бир неча марта Тбилиси, Боку, Новосибирск, Киев шаҳар опера театрларида гастролда бўлиб, роллар ижро этди.

Суҳбат охирида Ион Писо «Совет Ўзбекистони» газетаси ўқувчиларига истак билдириб, «Санъатим ва қалб меҳрим ажойиб ўзбек халқига ҳадя бўлсин» деди.

ЖУРНАЛИСТ—ОЛИМ

Яқинда М. В. Ломоносов номидаги Москва Давлат Университетида Воҳид Абдуллаев тарих фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун «Ўзбекистонда пахтачиликни ривожлантиришда матбуотнинг роли» деган темада диссертация ёқлади.

Москвалик олимлар унинг кўп йиллик самарали ишига юксак баҳо бердилар. Университет илмий совети В. Абдуллаевга тарих фанлари кандидати деган илмий даражани беришга қарор қилди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Радио

6 ИЮНДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

7.40 Ота-оналар учун, 8.25—Концерт, 9.30—Камер куйлар, 10.30—Шарқ халқлари куйлари, 11.10 — Нафосат даврасида, 11.50 — Янги фильмлар (рус.), 12.15 —Эрталабки салом (Москва), 13.30 — «Кўк қутича куйлари» (рус.), 15.20—«Муқаддас» (радиоинсценировка), 18.00—«Ёшлик» радиостанцияси, 18.40 — Ўзбекистон комсомолининг 40 йиллигига бағишланган эшиттириш (қоз.), 19.20 — «Пўлат шундай тобланди» (адабий-музикали радиокомпозиция), 20.00 — Лирик асарлар, 21.20—Ошиқ Ғариб ва Шоҳсанам» музикали драмасининг монтажи, 23.00 — «СКА» (Одесса) — «Пахтакор» (Тошкент) командалари ўртасида футбол (репортаж).

Телевидение

6 ИЮНДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 12.00— **Цирк майдонида биринчи бўлиб** (мультфильм), 12.15 — **Концерт** (мактаб ўқувчилари учун), 13.00 —**Инглиз тили**, 13.15— **Шчорс** (бадиий фильм). Граждан уруши қаҳрамони Н. А. Шчорс туғилган куннинг 70 йиллигига.

Ўзбек тилида: 15.30 —Ҳаким Назир. **Қодир топган мотор** (болалар учун телепостановка).

Рус тилида: 18.00 — **Узоқдаги орол сири** (болалар учун мультфильм), 18.35 — **Телевизион янгиликлар.**

Ўзбек тилида: 18.50— **Ёрқин ҳаёт тележурнали**, 19.30 — **Телевизион янгиликлар.**

Рус тилида: 19.45— **Концерт** (Асбобсозлик заводи бадиий ҳаваскорлари ижросида), 20.25 — **Новости дня** киножурнали ва **Инсон тирик экан** номли бадиий фильм.

21.55 — **Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида: 22.00 — **Концерт** (далада ишловчилар учун).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Фрунзе телестудияси эшиттиришлари.**

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 6/VI да кундуз **Боғчасарой фонтани** кечқурун **Борис Годунов**, 7/VI да **Флория Тоска.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (ёзги бино) — 6/VI да **Ёшликда берган кўнгил**, 7/VI да **Гули сиёҳ.**

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

Аляска тулкилари — «МИР», СОБИР РАҲИМОВ номли «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Кўринмас Пети — «ВОСТОК» (кичик залда эрталаб соат 10 да), «МИР», «МОСКВА», «ЧАЙКА» (эрталаб соат 10 да).

Сенинг изларинг — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10 ва кундуз 12 да), «ДРУЖБА» (кундуз 12, кеч 6 ва 10 да).

Зайчик — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЁШ ГВАРДИЯ», «МОСКВА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда), «ДРУЖЖБА» (1-залда тоқ соатларда, 2-залда кеч соат 8 да).

Қуйди-чиқди бўлмайди. — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «ЁШ ГВАРДИЯ» (кеч соат 8-20 минут ва 10 да).

Чангда қолган гул (1 ва 2-серия) — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Хоккейчилар — НАВОИЙ номли (кеч соат 8-20 минут ва 10 да).

Айбдор — «МОСКВА» (кундуз соат 2 ва кеч 10 да).

Оклахома (1 ва 2-серия) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2,5 ва кеч 8 да).

Шикоят дафтарини беринг — «ЮЛДУЗ» (кундуз соат 5, кеч 7 ва 9 да).

Совуқ излар — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10-40 минутда).

Узоқ эллар — СОБИР РАҲИМОВ номли (эрталаб соат 11 да).

ҲАМЗА НОМЛИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

6 июнда

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

Ю. Азимзода асари.

Насриддин саргузаштлари

2 парда, 6 кўринишли комедия

Т. Хўжаев ва **А. Сайфиддинов** таржимаси.

Режиссёр — Тошкент театр-рассомлик санъати институти дипломанти **Ҳ. Аппанов**, рассом — Тошкент театр-рассомлик санъати институти дипломанти **М. Эшонхўжаев.**

Театрнинг бош режиссёри — Ўзбекистон ССР халқ артисти **А. О. Гинзбург.**

Спектакль кеч соат 8 да бошланади.

ТОШКЕНТ ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ ТЕХНИКУМИ

махсус ўрта ўқув юртларига кирувчиларни

10 июндан 10 августгача

рус тили ва математикадан тайёрлайдиган

2 ОЙЛИК (ҚАТНАБ ЎҚИЙДИГАН ВА СИРТҚИ) КУРСГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Аризалар директор номига ёзиб берилади.

Адрес: Тошкент шаҳар, Кольский переулок, 1-уй, телефон 6-20-30, 6-15-12.

1965 йил 16 июнь кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси химия-технология ва биология фанлари бўлимининг **химия фанлари бўйича бирлашган илмий совети мажлисида** (Куйбишев кўчаси, 14-уй, химия институтлари кутубхонаси).

К. Тиллаев — химия фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун: «Қалай ва германий металлоорганик бирикмалар соҳасида текшириш» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ

Диссертация билан Фанлар академияси кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

Чархкамолон кўчаси, 72-уйда турувчи **Насиба Бўриеванинг** Еттитерак кўчаси, 17-уйда турувчи Зикри Бўриевдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Чилонзор район халқ судида кўрилади.

Тошкент шаҳар, Мотор кўчаси, 56-уйда турувчи **Зуҳра Мусулмонқулованинг** Акром Усмоновдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область судида кўрилади.

Заркент кўчаси, 67-уйда турувчи **Мустафа Заитовнинг** Заготзерно кўчаси, 96-уйда турувчи Халисе Қадировадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Ленин район халқ судида кўрилади.

Карельская кўчаси, 98-уйда турувчи **Нурбиби Имомованинг** Степной тупик, 5-уйда турувчи Солмат Имомовдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Куйбишев район халқ судида кўрилади.

СОВЕТ КИШИСИНИНГ ФАЗИЛАТИ

ЎРИНСИЗ САХИЙЛИК

Ҳар тонгда меҳнат кунини бошлар эканман, трамвайда баъзилари хотиржам, баъзилари шошилиб ишга, ўқишга бораётган кишиларни учратаман. Мен кондукторман, уларга билет тарқатаман. Баъзилар бизлар билан самимий муомала қилишади, баъзилари салга тажанг бўлишади, қичқириб гапиришади. Биз кекса кишилардан мамнунмиз. Лекин баъзи тажанг ёшлардан ҳам беҳудага хафа бўлавермаймиз. Чунки, ишга кеч қолаётган, ошиқаётган кишиларнинг асабийланишини тушунамиз.

Лекин, пассажирларимиз орасида учинчи тоифадаги кишилар борки, улар тўғрисида алоҳида гапирмоқчимиз. Бундай кишилар кўпинча кўзларини қисиб, бир неча тийинни қўлимизга тутқазишади-да, «билетни ўзингизга олиб қолинг» дегандай илжайиб туришаверади. Агар уларга, билетни олинг, деб қистасак, кўнмай қайсарлик қилишади. Улар бу билан гўё ўзларининг «сахийлигини», «бизнинг ишимизга ачинишини» билдирмоқчи бўлишади. Улар шу пайт нақадар янглишаётганликларини тушунмайдилар-да.

Аввало, улар пул тўлаб, билетини олмай, давлат ҳисобига ҳотамтойлик қилишади. Шундай пассажирларга қарата: — Биз ҳам инсонмиз, садақангизга зор эмасмиз, — дегим келади ва шундай дейман ҳам. Ахир, давлат бизга етарли маош тўлайди-ку! Тўғри, айрим кондукторлар ўз хизматини суиистеъмол қиладилар. Ўзларини пастга уриб, одамлардан пул тўплаб олиш пайида бўладилар. Натижада, улар давлат планини бажармай, зарар келтирадилар. Биз ишлаётган 2-трамвай депосининг раҳбарлари Мирзааҳмедов, Тожибоевлар шундай кондукторларга неча марталаб танбеҳ бердилар. Кондуктор Негай вазифасини суиистеъмол қилиб, кўп кишиларга билет бермай, пулларини олиб қолган. Оқибатда у давлат планини мунтазам бажармайди, ой охирида якунлаш пайтида Негай сотган билетларга тушган пуллар ё етишмайди, ё ортиб кетади.

Ҳурматли касбдош дўстлар, минглаб меҳнаткашлар қатори нонимизни ҳалоллаб ейлик. Меҳнаткашларнинг оғирини енгил қилиб, борадиган жойларига кўз очиб юмгунча элтиб қўйиб, уларнинг кўнглини чоғ қилиш завқли иш эмасми?

Биз ҳам ишлаб чиқаришдаги минглаб кишилар қатори, ойлик, йиллик планларни бажариб, давлатимизга, халқимизга даромад келтирамиз. Шахсан ўзим ўтган йиллик топшириқни 118 процент бажардим. Шу йил ҳам ойлик планларни ошириб адо қилдим. Депомиз раҳбарлари, коллективимиз, айниқса пассажирлар ишимиздан хурсанд.

Марҳамат ОРИПОВА,
Тошкентдаги 7-трамвай маршрутининг кондуктори.

БИЗНИНГ АДРЕСИМИЗ: «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, № 26.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 26545. Редактор ўринбосарлари — 27914, 29323. Масъул секретарь — 34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 27283. Партия турмуши — 33469, 31226. Пропаганда — 27221. Саноат, қурилиш ва транспорт — 34780. Совет қурилиши — 33258. Қишлоқ хўжалик—27604. Адабиёт ва санъат—32036, 31226. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34451. Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005, 33553. Иллюстрация — 34524. Стенографистка — 27343. Эълонлар — 28142. Коммутатор — 30249, 30250, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255, 30256, 30257, 30258.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64543. № В. 130. Р. 03886.